

Honvédeink a Délvidéken tizenötezer foglyot ejtettek és rengeteg hadianyagot zsákmányoltak

Letette a fegyvert és megadta magát Szarajevóban a második szerb hadsereg — Két német hadosztály ötvenezer szerb katonát és nyolc szerb tábornokot fogott el

A németek áttörték az angolok vonalát Görögországban

Hogyan jutottak el a német páncélos hadosztályok Észak-Afrikába? — ez a kérdés foglalkoztatja az angol közvéleményt

Honvédségünk háromnapos villámháborúja után most a tisztogatás munkája folyik a birtokba vett bácskai területeken. Amilyen gyors és alapos munkát végeztek honvédeink a bevonuláskor, ugyanolyan eréllyel és alaposan végzik a nagytakarítást is. Megtisztítják ezt a becsületes magyar vidéket azoktól az elemektől, amelyek a huszonkétéves idegen uralom rossz emlékeként maradtak vissza. Egyetlen jelentés, egyetlen beszámoló és leírás nem érkezett még Bácskából, amely ne hangsúlyozta volna, milyen veszedelmet jelentenek a Bácskában a visszamaradt csetnik és dobrovoljac bandák. Alattomosan, leshelyről lövöldöznek, rombolnak, rabolnak, embereket kinnak és rettegetésben tartanak egész vidékeket. Kiderült, hogy az egész Délvidék keresztül-kasul be volt hálózva ezekkel a felelőtlen, erkölcsi alapot egyáltalában nem ismerő bandákkal, amelyeknek egyetlen céljuk volt a zavarkeltés, a rombolás és mindennek elpusztítása, ami magyar.

Hála honvédeink villámgyors előnyomulásának és azonnali beavatkozásának, a bácskai magyarság élet- és vagyonbiztonsága a rövidéletű csetnikterror kimulása után helyreállt. Ma már csak

a csetnik-rendszer teljes felszámolása folyik

amit derék honvédeink pompásan végeznek. De amikor mindezeket megállapítjuk és meghorradunk a sok rémséges eseten, ami a szerb hadsereg kivonulása és honvédeink megjelenése közötti rövid idő alatt is megtörtént, meg kell állapítanunk azt is, hogy a magyar beavatkozásra elkerülhetetlenül szükség volt, még pedig sürgősen. Csak így lehetett megelőzni a borzalmas vérfürdőt, ami a bácskai magyarságra várt. Ha a magyar honvédség nem jelenik meg a döntő pillanatban, akkor a német hadsereg belgrádi előnyomulása következtében kivonulni kényszerült szerb hadak távozása után kizárólag a csetnik bandák terrorjának lett volna kiszolgáltatva a fegyvertelen, védtelen lakosság. Magyarok és nem magyarok ezreit mérszárolták volna le ezek a kegyetlen, törvényt és erkölcsöt nem ismerő szervezettek.

A világ tudomást szerzett volna a rémségekről, sok helyütt részvételet kellett volna a magyar lakosság tömeges pusztulása, Angliában és Amerikában vezérférfiak és hírszolgálati szervek alán még elismeréssel is adóztak volna a magyar nép türelmének, de senki sem tudta volna feltámasztani azt a sokezer derék magyart, aki huszonkét esztendő embertelen szenvedéseit ürte, abban a reményben, hogy mégis következik az örömnapp, amikor viszontátérhetnek házukkal, földjükkel és

egész lelkükkel Magyarországhoz. Ettől a katasztrófától mentette meg honvédségünk határozott és gyors beavatkozása Bácskának nemcsak a magyar, hanem más nemzetiségű lakóit is. Ezt kell elsősorban tekintetbe venni mindenkinek, aki a magyar nemzet elhátározása és honvédségünk megmozdulása fölött kritikát akar gyakorolni.

A balkáni hadszíntéren két irányban folynak a német és az olasz seregek hadműveletei. Jugoszlávia területén egyre jobban szűkül az a kör, amelyet a Bulgária felől előrenyomuló német hadsereg vont a menekülő és mindig jobban felbomló szerb csapatok köré, délen pedig a most már teljes együttműködésben dolgozó német és olasz erők szorítják fokozódó erővel az ország belseje felé a szintén együttműködő görög-angol haderőket.

A jugoszláv sereg megsemmisült

állapítja meg a német és az olasz sajtó. A hadijelentésekből megállapítható, hogy a szerb hadseregnek a zöme, amely még komolyabb ellenállást tudna kifejteni, ha a német sereg lélekzethez engedné jutni, jelenleg a Szarajevo és Moszta közötti hegyes vidékre húzódott vissza. Arról azonban már szó sem lehet, hogy itt akár csak rövid időre is megvethessék a lábukat és ellen tudjanak állni a nagy lendülettel előrenyomuló német hadaknak. Az utolsó komoly támaszpont, Szarajevo már német kézre jutott és ezzel végleg megpecsétlődött a még fegyverben lévő szerb hadseregrészek sorsa.

A felbomlott és tíz nap óta szakadatlanul menekülő szerb hadsereg ezuttal még sokkal nehezebb és kilátástalanabb helyzetbe jutott, mint amilyenben 1915-ben volt. Akkor mint utolsó menedékhelyre, Albánia hegyein keresztül vonultak vissza a szerb hadsereg maradványai, majd hajókon menekültek át Korfu szigetére. Most azonban Albánia sem jelent menedékhelyet, mert olasz kézben van, Dalmácia és Montenegró kikötőit pedig sorra szállja meg az olasz sereg, úgyhogy a Bosznia déli csücskében bennszorult szerb hadseregeknek aligha lehet más választása, mint letenni a fegyvert, vagy egyénenként menekülni és elrejtőzni az uttalan hegyvidéken, ki amerre lát.

Berlinben megjegyzik, hogy ma már lehetetlen a jugoszláv csapatok egységes fegyverletételéről beszélni. A szerbe az országban menekülő csapatrészek között ugyanis nem lehet az összeköttetéseket megteremteni, nincs olyan központi vezetés, amely át tudná tekinteni a szerb sereg helyzetét és nincs központi kormány sem, amely intézkedni tudna. Szimovics tábornok és a kormány több tagja Görög- vagy Törökországba menekült, jelenleg tehát sem hadvezetőség, sem kormány nincs a

még eddig meg nem szállt jugoszláv területen.

A görög hadszíntéren

hatalmas arányú, szünet nélküli ütközet folyik. Az a német hadsereg, amely a balkáni hadjárat legelső napjaiban egyetlen óriási erejű lendülettel benyomult Macedóniába és megsemmisítette a jugoszláv és görög seregek egyesülésének lehetőségét, az albán határon egyesült az olaszokkal és délnek fordulva támadta meg a görög-angol frontot. Ugyanakkor a Szalonikét elfoglaló német hadsereg kelet felől indult támadásra. Az a veszély fenyegette ezáltal az Észak-Görögországban harcoló, sőt időközben egészen a jugoszláv határig, Monasztirig előrenyomult görög-angol hadsereget, hogy a hátába kerülnek a német csapatok. A helyzet felismerése magyarázza a gyors visszavonulást, amelyet az albán-görög-jugoszláv határszögben küzdő és már hónapok óta igen jól elhelyezkedett görög csapatok végrehajtottak.

A görög védelmi arcvonal ekkor az albán határ közelében lévő Florina városát választotta támaszpontnak, nyugat felé pedig az angol csapatok egészítették ki az ugynevezett „második Metaxasz-vonalat”. A német páncélosok lendületes támadásának azonban itt sem tudtak ellenállni és délebbre, az Olimposz hegyiség északi lábánál igyekeztek megállni és felvenni a harcot. A német hadvezetés itt is csodálatra méltó gyorsasággal vetette harcba páncélosait és ez a vonal sem jelentett időnyeréséget és a görög-angol sereg zömének tovább kellett visszavonulnia. Ekkorra az előrenyomuló német sereg egyes részeinek már sikerült átkelnie a Visztrica folyón és újra átkarolással és felgöngyölítéssel fenyegetni az egész frontot. Jelen pillanatban az a helyzet Görögországban, hogy a visszavonuló görög-angol sereg megfelelő támpontot keres, ahol legalább egy időre megállíthatja a német előnyomulást. Alkalmasság látszik erre a már korábban is tervbe volt védelmi vonal, amely Albánia déli határa alatt, Korfu szigetére támaszkodva Janina, Trikala és Larissza városokon át húzódik az Égei-tengerig. Előreláthatólag itt, Epirusz és Thesszáliá hegyes-dombos vidékén dől el a görög és a vele együtt harcoló angol-ausztráliai, újzélandi seregek sorsa is.

Egyiptomban áll a harc

az előnyomuló német-olasz páncélos-sereg és az angolok között. Pontosan két héttel ezelőtt indult el Rommel tábornok vezetése alatt a német-olasz páncélosok támadása, de az angol közvélemény csak most kezd ráébredni, milyen komolyra fordult a helyzet Észak-Afrikában. A Times katonai szakértője elismeri ugyan, hogy az angol hadvezetőségnek bizonyosan nyo-

mós oka volt, hogy Cirenaiikában nem kísérelt meg nagyobb ellenállást, de — hangsúlyozza a Times — most már nem lehet sokáig várni az ellentámadásra. Ez az ellentámadás azonban nem lesz olyan könnyű, mint mult év decemberében volt Sidi Barraninál, mert most lényegesen erősebb és jobban felkészült az ellenfél. A cikket azzal fejezi be a szakértő, hogy a leg-sürgősebben Egyiptomba kell szállítani az Abessziniában harcoló csapatok egy részét. A Daily Express tudósítója megnyugtatóan tartja, hogy Wavell tábornok már Egyiptomban van, hogy személyesen irányítsa az ellentámadást. De — veti fel a kérdést a cikkíró — nagy kérdés, vajjon rendelkezik-e Wavell tábornok elegendő és megfelelő páncélos kocsival, hogy felvehesse a harcot a németekkel szemben. A hadigépek, elsősorban a páncélos kocsik előteremtése a legsúlyosabb probléma elé állítja az angol hadi ipart és hajózást is. Az Evening Standard tudósítója abban bizik, hogy Tobruk még sokáig fog ellenállni az ostromnak és ha időközben sikerül megfelelő erősítéseket eljuttatni a városba, akkor az Egyiptom felé előrenyomult német csapatok mögött elvágthatják az utánpótlási vonalat.

„A libiai rejtély”

címmel ír cikket a Daily Telegraph és felveti a kérdést, hogyan tudta az ellenség átszállítani az afrikai partra azt a rendkívül nagymennyiségű páncélcsoportot és utánpótlási anyagot, anélkül, hogy az angol hadvezetőségnek és a brit tengeri erőnek tudomása lett volna róla. Kétségtelen most már — állapítja meg az angol lap —, hogy az ellenség hatalmas tulerőben van az afrikai csapataink felett. Az utánpótlást légi uton látják el. Az utánpótlás a távolság növekedésével mindig nehezebbé válik, de azért az Egyiptomot fenyegető veszélyt rendkívül komolynak kell tekinteni.

A News Chronicle azt fejtegeti, milyen óriási jelentősége volna a Szeu-i csatorna elvesztésének. Ez nemcsak a brit hajóhad uralmát veszélyeztetné a Földközi-tengeren, hanem meghiusítaná az angol terveket egész Közép-Keleten. Még ha a németek nem is érnék el a csatornát, — írja a katonai szakember — akkor is a legnagyobb veszedelmet jelentené, hogy közeli támaszpontokról bombázhatnák Alexandriát és a Szeu-i csatorna környékét. A Daily Telegraph a „libiai rejtély” megoldását abban látja, hogy a németek és az olaszok a hadianyagot és az embereket a sötétség leple alatt a szicíliai csatornán át szállították Tunisz partjaihoz és a part mentén hajóztak tovább Tripolisz egyik kikötőjébe.

A svéd *Svenska Dagbladet* tudósítója szerint az angol hadvezetőségnek most már kiterjedés nélkül be kell vallania, hogy sejtelve sem volt, milyen nagymennyiségű páncélost és hadianyagot tudtak átszállítani Olaszországból Afrikába. Tulságosan biztak abban, hogy a tengeren át csak korlátozott és lassu lehet a szállítás és az utánpótlás, ma pedig tagadhatatlanul az a helyzet, — írja a svéd lap — hogy a német-olasz erők határozott erőfölényben is vannak Egyiptomban. Wavell tábornok kétség-szerű játéka kezdett, amikor kettéosztotta afrikai seregét és felét elküldte Görögországra. Ha azonban úgy vélik Angliában, — írja a *Svenska Dagbladet* — hogy az angol hadvezetőség nem tehetett másként, akkor most meg kell várni, amíg akár Görögországból, akár Abessziniából megérkezik a már utnak indított segítség. Kérdés azonban tudják-e tartani az állásaikat addig azok az angol erők, amelyek jelenleg *Marsa Matruh*-nál igyekeznek feltartóztatni *Rommel* tábornok páncélos rohamát. Végül következtetésül azt írja a svéd lap, hogy az egyiptomi veszedelem hirtelenül erős hangsúlyozása tulajdonképpen az angol közvéleménynek az előkészítése a görögországi brit csapatok visszaszállítására.

Jugoszlávia feloszlása

A harcéri eseményekkel párhuzamosan halad politikai téren is. A tengelyhatalmak hadereje a Balkánra, a tőlünk elszakított területeken pedig honvédségünk történelmi fordulatot teremtettek egy hét leforgása alatt.

A párisi környéki békediktátumok mesterséges alkotásai között mint egészségtelen képződmény Jugoszlávia az első sorban állt. A délszláv államalakulat a legélesebb ellenében volt a Balkán földrajzi és néprajzi törvényeivel. Robbanásig feszítették azokat a gazdasági és politikai erőket, amelyeknek állandó remegése korábban is gyilkos harcoknak örökké nyugtalan színterévé tették a Balkán földjét.

A tengelyhatalmak győzelmes hadjáratainak első eredménye az önálló horvát állam megalakulása volt. A Német Birodalom vezére és Mussolini már elismerték Horvátország önállóságát s az új országot máris az új Európa egyik politikai tényezőjének tekintik.

Alsó-Stájerországnak

Dél-Karintának és Krajnának a Német Birodalomhoz való csatolása, amit Hitler vezér és kancellár elrendelt, történelmi jogcímekkel indokolható. Dél-Karintia és Krajna is Ausztriához tartozott s a világháború után a st.-germaini békediktátummal csatolták a délszláv államhoz. Alsó-Stájerország pedig Stájerországnak a tulajdonképpeni magja. Ezek a területek a katonai parancsnokságok mellett már a polgári közigazgatás vezetőit is kinevezték.

Roosevelt elnök

Az Egyesült Államokról az elmúlt napokban alig hallottunk, igaz hogy elsősorban a balkáni és egyiptomi események kötik le az egész világ figyelmét. Nem tudjuk például, hogy milyen hatást keltett az Egyesült Államok politikai köreiben az orosz-japán barátsági szerződés. Nem tudjuk, hogyan áll az Angolországban szóló hadiszállítási ügy. Mint Washingtonból jelentik, sem az elnök, sem Hull külügyminiszter nem voltak hajlandók a legújabb sajtófogadáson nyilatkozni arról, hogy mi az Egyesült Államok kormányának véleménye az orosz-japán barátsági és semlegességi szerződésről.

Az Egyesült Államok kínai politikája, úgy látszik, semmit sem változott. Az elnök kijelentette, hogy nem történt semmi olyan, ami arra készítené az Egyesült Államok kormányát, hogy eddigi kínai politikáját megváltoztassa. Ez azt jelenti, hogy az Egyesült Államok tovább szállítja a hadianyagot Kínának. Kijelentette Roosevelt, hogy az Egyesült Államok a hadi-

ővezeten kívül haladó kereskedelmi hajóknak oltalmat nyújtanak, mert erre a törvény kötelezi Amerikát. Ha az elnök ezt az ígéretét beváltja, igen könnyen támadhatnak veszedelemes surlódások a tengelyhatalmak és az Egyesült Államok között. A világsajtóban az elmúlt napok folyamán olyan hírek merültek fel, amelyek szerint amerikai hajók indultak a Vörös-tengerre. Roosevelt kijelentette, hogy ilyen amerikai hajókról nincs tudomása.

Roosevelt sajtónyilatkozatában, amelyet a Német Távirati Iroda washingtoni tudósítója részletesen közöl, van valami titokzatosság. Nem világlik ki belőle, mik az elnök tervai. A váratlanul megkötött orosz-japán semlegességi és barátsági szerződés mintha megzavarta volna az elnök számításait.

Hosszabban foglalkozott az elnök a grönlandi kérdéssel. Grönland megszállása a tengelyhatalmak politikai köreiben érthető feltűnést keltett. A sziget déli részeit tengeri támaszponttá lehet kiépíteni s ezek a támaszpontok lépcsőül szolgálnak az Egyesült Államoknak Európa felé. Miután Izland-szigetét az angolok már régebben megszállták, az angolszász nagyhatalmak birtokában van egyelőre az Atlanti-óceánnak két fontos támaszpontja. Roosevelt szerint az amerikai kormány igényei Grönlandra vonatkozóan, eredetileg azoktól az amerikai kutatóktól származnak, akik Észak-Grönlandban jártak felfedező utakon. Ezeket az igényeket az angolok és norvégok kétségbevonták, ezért az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy egyedül Dániát ismeri el olyan országnak, mint amelynek igénye van Grönlandra. Roosevelt szerint 1940 április 9-ike óta Kauffmann követ és az amerikai kormány azon az állásponton vannak, hogy a dán kormány felségjogait nem tudja gyakorolni, mert idegen megszállás alatt áll. Ezért az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy Grönlandot „védelme alá veszi, hogy megtartsa a dán államnak”.

Wheeler szenátor az elszigetelődéspártiak vezére tovább folytatja szívós harcát Roosevelt elnök politikája ellen. Emberek ezreit áldozták fel Európa és Afrika vérfürdőiben — mondotta Wheeler egy bizottsági gyűlésén — és ennek a Roosevelt-kormány háborús politikája és főleg a segélynyújtási ígéret az oka, amelyet az Egyesült Államok diplomatai adtak a kicsiny európai népeknek. Nem kétséges, hogy a balkáni háború kitörésének egyik fő oka az volt, hogy a washingtoni kormány háborús támogatásáról biztosította Jugoszláviát és Görögországot. Eleve nyilvánvaló volt, hogy ezeket az ígéreteket nem lehet megtartani és éppoly hatástalanok maradnak, mint az a garancia, amelyet annakidején Franciaország és Anglia nyújtott Lengyelországnak.

Utazási tilalom

A MTI jelenti: A honvédezerkar főnöke nemcsak a Duna-Tisza-közi megszállt területre, hanem a honvédsapatok által elfoglalt valamennyi területre kiterjesztette a 14 nap tartamára szóló be- és kiutazási tilalmat.

A független Horvátország határai

Róma, ápr. 16. (MTI) A „Giornale d'Italia” a független horvát állam megalakulásával és a Duce-nak, valamint a Führernek Paveliccsal történt táviratváltásával kapcsolatban a következőket írja: A táviratváltásnak történelmi jelentősége van. A Duce és a Führer távirata az új horvát állam keresztelő aktusát jelenti. Mellőztek minden tanácskozást, előszobázást és késlekedést s ehelyett az új állam a két vezér egyszerű távirati üzenetével született meg. Melyek lesznek az új állam határai? Világos, hogy ezeket meg kell vitatni és meg kell állapítani. Tekintettel kell lenni az összes történelmi, földrajzi, néprajzi és gazdasági szempontokra, főként pedig a méltányosságra. A fasizta és a nemzeti szocialista kormány szabadon egyezzen majd meg az új horvát állammal a határok kérdésében. Így születik meg az új Európa.

A Délvidék visszafoglalása

A horvát határig megszállják honvédeink a Dunántul délnyugati részét

Werth Henrik gyalogsági tábornok, a honvédezerkar főnöke, az alábbi jelentést adta ki:

Április 16-án, 12 órakor:

Csapatunk a mai napon megszállják a Dunántul délnyugati részét, egészen a horvát határig.

A Duna-Tisza-közének csetnikbandáktól való megtisztítása még tart.

A hadifoglyok és a zsákmány számbavétele folyamatban van.

Eddigi adatok szerint a foglyok száma körülbelül 15.000 fő. A számuk egyre nő. A zsákmány körülbelül száz löveg és nagyjértékű egyéb hadianyag.

Hogyan keltek át honvédeink a Ferenc-csatornán

„Erdélyben sem volt boldogabb falu, mint Doroszló”

Doroszló, ápr. 16. (A honvéd propaganda tudósítójától) A szerbek felrobbantották a Ferenc-csatorna hidját. Alapos munka volt. A két hídőn kívül nem maradt semmi. A gerendát és a padlót hidaszaink összegyűjtötték, felhasználják az új szükséghid építéséhez, — addig azonban folytatni kellett az előnyomulást, két katonai hid is áll a régi mellett. Az egyik a gyalogság vonult át már napokkal ezelőtt, a másikon most dübörög keresztül a tüzérezredek, autók, teherkocsik és a vonatok végeláthatatlan sora. Pompás a munka, amit hidaszaink végeztek és pompás a kép, amely szemünk elé tárul: aranyfényben úszó termékeny tavaszi mezők, gyönyörű magyar katonák, türelmetlen nyíhógó lovak, harsányan bugó motorok, parancsokat osztogató tisztek — lüktetés, lendület, jókedv és harci láz. Villámgyorsan és akadálytalanul megy az átkelés, azután jó úton tovább Doroszló felé.

Tiszta magyar község, mindenki az utcán. A népviselet pompásabb, színesebb mint bárhol másutt ezen a vidéken. A magyar fajta izlése és pompaszeretete párosult a bő tarka szoknyában, a himzéses zsufoit élénkszerű viganóban és a sajátos kicsiny fejdíszben. Így járnak itt hét-köznapi is kicsinyek és öregek. Gazdag falu, jó birtokelosztással, tiszta, kényelmes házakkal, nyílt szívű kulturált, értelmes emberekkel.

A honvédség öröme leírhatatlan, mindenki otthon érzi magát és mindenkit édes testvérként fogadnak. Erdélyben sem volt boldogabb falu, mint Doroszló. Az első nap reggelig állt a bál, másnapra azután érvénybe lépett a szesztilalom és megkönnyítette a pihenést a honvédeknek akik úgy indultak tovább, mintha hazulról mentek volna, tisztán, jókedvűen, jól-lakottan az új, szép és nehéz feladatok felé.

A balkáni háború

Berlin az új határokról

Berlin, ápr. 16. (TP) A Wilhelmstrassen különböző feltett kérdésekre kijelentették, hogy jelen pillanatban sem a jövőendő határokat, sem azok megállapításának módját illetően nem áll módjukban nyilatkozni. Arra a kérdésre, hogy a délszlávországi, délkarintiai és krajnai területeken végrehajtott közigazgatási rendelkezések következtetni engednek-e a későbbi határmegvonásokra, kijelentették, hogy ezekre az intézkedésekre és Magyarország déli határait is érvényes az a megállapítás, hogy a határokat csak a hadműveletek után fogják véglegesen megvonni.

Kiűrtik a Dardanellák övezetét

Szófia, ápr. 16. (TP) A „Zora” ankarai jelentése szerint a török köztársasági párt ülésén Szaracsoglu külügyminiszter áttekintést adott a jelenlegi külpolitikai helyzetéről. A külpolitikai tájékoztatót élénk vita követte. A tárgysorozat második pontja az a katonai intézkedés volt, amely a Dardanellák övezetét és Istanbult kiűrtették. A képviselők azt kérték a kormánytól, hogy védjék meg a kényszerki-telepítettek érdekeit és jogaikat állapítsák

meg törvényes keretek között. Szaracsoglu hangsúlyozta, hogy a kormány minden intézkedést megtett arra nézve, hogy az áttelepítettek érdekeit védelmezze.

Szimovics szabad kezet adott tábornokainak

Róma, ápr. 16. (TP) A „Tevere” jelentése szerint Szimovics tábornok, akinek jelenlegi tartózkodási helye ismeretlen, az egyes szerbiai frontszakaszokon még küzdő tábornokoknak szabad kezet adott arra, hogy a hadműveleteket saját elgondolásuk és belátásuk szerint folytassák.

Titokzatos küldetésű szerb repülőgép zuhant le Romániában

Bukarest, ápr. 16. (Stefani.) A Romániában április 12-én lezuhant szerb repülőgép kilenc halálos áldozata között magasrangú személyiségek is voltak, akik fontos okmányokat vittek magukkal. Feladatuk az volt, hogy előkészítsék a belgrádi kormány és udvar elmenekülését egy idegen országba.

A szovjetorosz-japán semlegességi szerződés

Matszuoka és Sztalin táviratváltása

Moszkva, ápr. 16. (Szovjetorszo TI) Matszuoka japán külügyminiszter hazautaztában, Sztalinhoz a következő táviratot intézte:

— Engedje meg, hogy kifejezzem Excellenciának mély hálámát a szívélyes fogadtatásért, amelyben olyan szeretettel méltóan részesített. A ma aláírt egyezmény mindenekelőtt az Ön éleslátásának eredménye. Meggyőződésem szerint ez az egyezmény a két nemzetnek olyan külpolitikai megvalósítását fogja sugalmazni, amelyet ezental a kölcsönös bizalom és barátság fog jellemezni. Kívánok Excellenciának egészséget és boldogságot.

Sztalin a következő távirattal válaszolt: — Rendkívül hálás vagyok Önnek a kifejezett érzelmekért és azért a törekvésért, hogy országaink viszonya a jövőben a kölcsönös bizalom és barátság alapján fejlődjen. Meggyőződésem szerint a Szovjet-Oroszország és Japán között megkötött egyezmény jelentős elősegítője lesz ennek a fontos történelmi feladatnak. Önnek, miniszter ur, egészséget és sikert kívánok.

Felvilágosítást kért a tokiói brit nagykövet

Tokió, ápr. 16. (Német TI) Craigie tokiói brit nagykövet — jelenti a Domei Iroda — szerdán meglátogatta Ohasi helyettes japán külügyminisztert, hogy felvilágosítást kérjen a szovjet japán semlegességi szerződésről. A nagykövetet főleg az érdekelte, hogy milyen magatartást fog

tanúsítani Japán a szerződés becikkelyezése után.

Mint tokiói jólértesült körökben mondják, Ohasi rámutatott arra, milyen jelentős a japán-orosz megállapodás Japán főleg pedig a távolkeleti helyzet szempontjából, különös tekintettel a háromhatalm egyezményre.

Rövid hírek

Az olasz csapatok által megszállt szlovén területek polgári biztosává Grazioni triszi körzetvezetőt, a megszállt dalmát területek polgári biztosává pedig Bartolucci zárai körzetvezetőt nevezték ki.

Brassóban szerdára virradó éjjel a kormány elrendelte a teljes elsőtetítést.

Bukaresti illetékes helyen felhívták lakosság figyelmét arra, hogy igen sok, a ellenség által kitalált riasztó hír van forgalomban Romániában. Figyelmeztetik lakosságot, hogy a riasztó hírek terjesztőit munkatáborokba internálják, vagy é évig terjedhető fogházbüntetéssel sújtják.

Churchill miniszterelnök Fadden megbizott ausztráliai miniszterelnökhöz intézett táviratában arra kérte az ausztrál kormányt, hogy engedélyezze Menzie miniszterelnök nagybritanniai tartózkodásának meghosszabbítását, tekintettel balkáni és libiai válságos helyzetre. A ausztráliai kormány hozzájárult Menzie angliai tartózkodásának kétheti meghosszabbításához.

Hadműveletek

Szarajevót elfoglalták a német csapatok

Berlin, ápr. 16. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

A szerb hadsereg maradványai feloszlóban vannak. Német gépesített csapatok egészen Szarajevóig (2) törtek előre és megszállták a várost. A szerb katonák ezrei tették le a fegyvert, a foglyok száma és a hadizsákmány óráról-órára növekszik.

A légi haderő Hercegovina déli részén vasúti berendezéseket és katonai támaszpontokat bombázott. Zuhánóbombázó repülőgépek a dalmát partnál telitalálatokat értek el egy nagy felfegyverzett csapat-szállító hajón.

Görögországban gyorscsapatok a visszavonuló brit és görög kötelékeket hevesen üldözőbe vették s az Olimposzon (7) és az attól délre levő hegyeken harcra kényszerítették. A görög arcvonalon zuhanóbombázó kötelékek súlyos veszteségeket okoztak a Szerviatól délre visszavonuló ellenségnek. Légi harcokban három brit repülőgépet lelőttünk; görög repülőtereken 17 ellenséges repülőgépet ki-gyulladt repülőink tüzelése nyomán. Pireusz (11) kikötőjében bombatalálatokkal súlyosan megrongáltuk kilenc nagy hajót.

Észak-Afrikában visszavetítettük brit páncélos erőket hadihajóktól támogatott támadását Sollum ellen.

A szerdára virradó éjszaka erős harci repülőkötelékek megtámadták Észak-Ir-szországban Belfastot, az angolok fontos beviteli és hajóépítő kikötőjét. Sok romboló és gyújtóbomba a Harland- és a Wolff-hajógyárban nagy tüzeket gyújtott. Ugyanakkor más harci repülőkötelékek is eredménytelenségben bombáztak hadászati-célpontokat, főleg kikötővárosokat, Anglia keleti és déli partján.

A megszállt területek ellen végrehajó-ott berepülési kísérletek során és vadász-repülőinknek Anglia déli partja ellen in-ézett támadásai alkalmával az ellenség április 15-én légi harcban hat vadász-repülőgépet és egy harci repülőgépet veszített. Német részről itt nem volt vesz-esség.

Az április 16-ára virradó éjszaka az ellenség csak zavarótámadásokat intézett Észak-Németország partvidéke ellen. A eddig meg nem erősített hírek szerint a németeknek sikerült a Szaloniki-öbölnél (6) a görög vonalat áttörniök és most La-issza (7) felé közelednek.

Larissza felé közelednek a németek

Stockholm, ápr. 16. Az angol rádió szer-lán délután a következőket jelentette be: Eddig meg nem erősített hírek szerint a németeknek sikerült a Szaloniki-öbölnél (6) a görög vonalat áttörniök és most La-issza (7) felé közelednek.

A németek kiverték állásaik-ból az angol csapatokat

Berlin, ápr. 16. (Német TI) A Bulgária nyugati határától Szerbián át előretörő émet csapatok egyes részei görög földön angol csapatokkal kerültek érintkezésbe. Öllehet a britek erős egységei hadászati-ig uralkodó pontokon, elsősorban hegy-ladalakon ásták be magukat, a német gyalogságnak sikerült őket páncélos és égi erők támogatása nélkül kiverni állá-aikból. A rohamtüzérség tüzelő támo-atva, rohamcsapatok hatoltak be az el-enség első vonalaiba és részeket ütöttek nagyobb erők számára. Kemény tűzharc-tan az ellenséget kivetítették állásaiból és kényszerítették a német csapatok át-elését egy fontos szoroson. Több száz fog-yot ejtettek a németek, köztük közép-ngliai utasokat, ausztráliaiakat és az jzelandi hadosztály sok tagját. Tekinté-es mennyiségű fegyvert és lőszert is ákmányoltak.

Az olasz csapatok megszállták Spalatot

Valahol Olaszországban, ápr. 16. (Ste-ani.) Az olasz főhadiszállás 313. közle-lénye:

A második hadsereg gépesített oszlopai ugoszláviában az ellenséges ellenállás le-üzése után megszállták a határmenti lindulási állásaiktól 400 kilométernyire kvó Spalatot (3). Az olasz haditenge-észet egységei a hadsereg és a fekete-gesek osztagaival együtt munkálkodva, plytatták a Zára (1) előtt elterülő sz-i-től északra fekvő dalmát szigetvilág meg-szállását.

Csapatok a görög arcvonalon a tavak idékéről a Vojuzáig (5) nyomulnak előre. A légi haderő támadásokat intézett ut-onalak, gépesített oszlopok és menetelő-sapatok ellen. Mélytámadást intéztünk odgorica (4), Janina (8), Paramithia (10) s Korfu (9) repülőtere ellen. Tíz, a föl-ön vesztglő repülőgépet felgyújtottunk, ok más repülőgépet súlyosan megrongáló-ott. Légi harcok során négy ellenséges epülőgépet lelőttünk. Egyik zuhanóbom-áronk nem tért vissza. Korfu közelében epülőink két 3000 tonnás gőzöst gép-

puskátűz alá vettek. Az egyik gőzös tüzet fogott.

Észak-Afrikában folytatódnak a Sollum melletti hadműveletek és a tobruki erőd bekerítése. Az ellenség, amelyet tengeri erők támogatnak, a tobruki erődben ma-kacsul védekezik. Német és olasz légi ala-kulatok folytatják szakadatlan támadá-saikat az erődítmény és a kikötőben hor-gonyzó ellenséges hajók ellen. Légi har-cok során öt Hurricane-gépet lelőttünk. Két repülőgépünk nem tért vissza.

Légi erőink a Földközi-tenger keleti medencéjében megtámadták egy ellensé-es hajókaraván egységeit. Egy 15.000 ton-nás ellenséges gőzöst torpedótalálat ért. A hajó elsüllyedt. Más hajókat bomba-találatok érték és a hajók súlyos sérülé-seket szenvedtek. Egyik vadászkötélünk

A második szerb hadsereg letette a fegyvert

Berlin, ápr. 16. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

A második szerb hadsereg Szarajevó-ban (2) kapitulált és letette a fegyvert.

Ötvenezer hadifogoly

Berlin, ápr. 16. (Német TI) Óráról-órara több jelentés érkezik a megvert szerb had-sereg további részeinek fegyverletételéről. Két német hadosztály egységei hat szerb hadosztályt öröltek fel s nyolc tábornokot, sok tisztet és 50.000 embert ejtettek foglyul.

A görög hadsereg hátrál

Berlin, ápr. 16. Mind London, mind pe-dig Athén bevallja, hogy a görög hadse-reg hátrál az arcvonalon egyes szakaszain, — jelentik a Német Távirati Irodának.

Szerb fegyverszünetről már nem lehet szó — mondják Berlinben

Berlin, ápr. 16. Berlini politikai körök-ben nem erősítik meg azokat a külföldön elterjedt híreszteléseket, hogy tárgyalások folynak a szerbiai ellenségeskedések meg-szüntetéséről. E körökben kételkednek ab-ban, hogy Szerbiában egyáltalán vannak még olyan vezető személyiségek, akik ha-táskörüknel fogva ilyen értelmű érvényes meg egyezéseket köthetnének. A Wilhelm-strassen megemlítették, hogy egyes alá-rendelt szerb hatóságok mindenesetre tet-tek ajánlatokat az ellenségeskedés meg-szüntetésére, de — mint német részről megállapították — nem fegyverszüneti ké-relmekről volt szó, hanem csak a megadá-sukat ajánlották fel. A katonai események Szerbiában olyan állapotot teremtettek, hogy fegyverszünet már nem jöhet szóba, mert a szerb hadsereg teljesen felbomlott.

mélyre szállva, megtámadta a Kréta sz-i-getén (12) levő Iraklion repülőterét. A tá-madás nyomán két, a földön vesztglő ellenséges bombázó tüzet fogott. Egyik repülőgépünket lelőtték. A gép pilótája ejtőernyővel kiugrott és megmenekült.

Az olaszok egymásután fog-lalják el a dalmát városokat

Róma, ápr. 16. (MTI) Illetékes olasz po-litikai körökben nem erősítették meg azo-kat a híreket, amelyek szerint a szerbek-ke fegyverszünet áll küszöbön. Ezzel szemben rámutatnak arra, hogy miköz-ben a németek keletről szorítják vissza egyre kisebb területre a szerbeket, az ola-szok egymásután foglalják el a dalmát vá-rosokat, aminek következtében a szerbek a hegyek közé szorulnak és elvesztenek minden kapcsolatot a külvilággal. Ilyen körülmények között minden további el-lenállás megszűnése amugy is csak rövid idő kérdése.

Hozzáteszik még a két fővárosban, hogy „a visszavonulás tökéletes rendben folyt és a csapatok magukkal vitték egész hadi-anyagkészletüket”. A görög jelentésnek ez a része — mondják Berlinben — nem fe-lel meg a valóságnak, mert a görög ha-dak tetemes része felbomlottan vonult vissza és nagymennyiségű hadianyagot ha-gyott hátra.

„A helyzet lényegesen rosszabbodott”

London, ápr. 16. A Reuter-iroda közli, hogy a szerbiai katonai helyzetről Lon-donba érkezett legújabb hírek szerint a helyzet lényegesen rosszabbodott. Azt hiszik, — teszi hozzá — hogy a háboru kisebb-nagyobb terjedelmű gerilla-harcok-ban folytatódik majd.

A Wilhelmstrassen arra a kérdésre, hol tartózkodnak a Szimovics-kormány tagjai, kijelentették, hogy erről sem Berlinben, sem Belgrádban, sem másutt nem tudnak semmit. Berlinbe olyan jelentések jöttek, hogy Szimovics elhagyta az országot, egy másik miniszterelnökkel helyettesítik. Péter király tartózkodási helyéről sem tudnak semmit. A régebbi jugoszláv kormány tag-jairól ezidőszert Berlinben annyit tudnak, hogy Cvetkovics volt miniszterelnök egy né-met vezető katonai személyiség kiszaba-dította és a volt miniszterelnök biztonság-ban van.

„A szerb hadsereg megsemmisült”

Berlin, ápr. 16. (Stefani.) A német és az olasz hadijelentés megerősíti, hogy a szerb

Pesti Hírlap 1941 ápr. 17, csütörtök 3

hadsereg megsemmisült, csupán néhány elszigetelt különítmény fejt ki még ellen-állást, azonban ezeket is gyorsan letörlik. Berlinben megjegyzik, hogy lehetetlen a jugoszláv csapatok szoros értelemben vett fegyverletételének lehetőségéről beszélni. Az elszigetelt különítmények között ugyan-is minden összeköttetés megszakadt és nincs többé olyan központi katonai hata-lom, amely képes lenne számot vetni a helyzettel és abból levonni a következmé-nyeket. A szerb hadsereg maradványainak parancsnoksága csupán elméletileg áll fenn, mint ahogy nincs olyan központi kor-mány sem, amely képes lenne a hatalmat gyakorolni. Berlini körökben igen jellem-zőnek mondják azokat a híreket, amelyek szerint Szimovics tábornok helyére egy másik tábornok kerül és hogy a kormány több tagja Törökországba menekült.

A Szimovics tábornok parancsára letar-tóztatott államférfiakról úgy tudják, hogy Cvetkovicsot a német csapatok megmen-tették, még nem tudják azonban, hogy mi lett Cincár-Markovicssal.

Lord Halifax

Anglia győzelmi kilátásairól

New York, ápr. 16. (NST) Lord Halifax washingtoni angol nagykövet egy ünnepi banketten tartott beszédében megkísérelte, hogy a legutóbbi hadiesemények ellenére optimisztikus képet rajzoljon Nagy-Bri-tannia helyzetéről. Az angol kudarcok csu-pán átmeneti jellegűek — mondotta — és nem döntő fejezetei a háborúnak; az an-gol-amerikai együttműködés következté-ben a végső győzelem Angliáé lesz. A bal-káni és északafrikai német sikerekről azonban kénytelen volt ő is elismerni, hogy azok „fekete pontokat” jelentenek a háboru összképén. Azt a reményt fejezte ki, hogy a növekvő angol-amerikai hadi-anyaggyártás fokozza az angol légihaderő ütőerejét. A német csapatok „kezdeti” si-kerei nem voltak meglepőek — mondotta az angol nagykövet, mivel a németek nagy fölényrel és magukválasztotta időpontban szálltak harcba. Anglia, hogy Jugoszlávián és Görögországon segítsen, a kockázat tel-jes tudatában meggyengítette afrikai haderejét s ezért szükségessé vált, hogy az északafrikai angol csapatokat „új állások-ba vonják vissza”. Mindennek ellenére — hangsúlyozta Halifax ismételtén — pil-lanatra sem kétséges, hogy Anglia végül győzni fog. A jelenlegi helyzetben re-ménysugárnak tekinthető, hogy Német-ország a balkáni háboru következtében erejének szétforgácsolására kényszerül, ahelyett, hogy azokat az egyedül döntő Anglia körüli csatára összpontosíthatná.

Angol légítámadás egy franciaországi fogoly-tábor ellen

Bordeaux, ápr. 16. (Havas.) A Bordeaux melletti fogolytábor ellen intézett angol légi támadásról a következő részleteket jelentik:

Az angol repülők 30—35 bombát — kö-tűtik több gyújtóbombát — dobtak a fo-golytáborra. A táborban északafrikai származású hadifogolyok vannak. Az angol légi támadást semmiféle hadászati szem-ponttal nem lehet igazolni, mert a fogoly-tábor közelében egyáltalán nincsenek ka-tonai célpontok. Annál kevésbé lehet meg-okolni, mert a fogolytábort a genfi egyez-ményhez híven kivilágították, tehát téve-désről egyáltalán szó sem lehet. Az egyik angol bomba egy baraképületre esett. Va-lamennyi itt tartózkodó északafrikai hadi-fogoly meghalt vagy megsebesült. Három hadifogoly szerdán reggel sérüléseibe be-lehalt és ezzel a halottak száma 13-ra emelkedett. A sebesültek száma 20. Az angol királyi légi haderőnek ez a jogtalan támadása a fogolytáborban, valamint Bor-deaux polgári lakossága körében és a kör-nyéken nagy felháborodást keltett.

Laval visszatér a kormányba?

Róma, ápr. 16. (MTI) A „Messaggero” berni jelentése szerint Vichybe olyan hí-rek érkeztek, hogy Laval küszöbönálló visszatérésére lehet számítani. Laval, a hí-rek szerint, ismét elfoglalná helyettes mi-niszterelnöki tisztét. Ugyanakkor a kor-mány több tagja állítólag távozik helyéről.

A szovjet élelmiszert szállít Belgiumnak

London, ápr. 16. (Reuter.) Ugy tudják, hogy Moszkvában szerződést írtak alá, amelynek értelmében Szovjet-Oroszország a következő 12 hónapban nagymennyiségű gabonát és zsirment ad el Belgiumnak. Ez a szerződés, amelyről feltételezik, hogy Németország jóváhagyásával jött létre, nagymértékben hozzájárul az élelmiszert-hiány leküzdéséhez.

A déli hadszíntér térképe. A pontozással jelzett területet foglalta vissza a magyar hon-védség. A ferdén vonalkázott területet szállták meg eddig a német és olasz csapatok.

„Rapid térképrendszer” Copyright by Pesti Hírlap. Magyarországon kizárólagos joggal.

Az első lépés az önálló görögkeleti magyar egyház megszervezéséhez

Magyarország kormányzója április 12-én dr. Popoff Mihály nagyprepost, érseki helynököt a görögkeleti magyar s görögkeleti rutén egyházrészek adminisztrátorává nevezte ki.

Ez az intézkedés a görögkeleti magyar és rutén hívek körében osztatlan melegekedést és örömet keltett. Ez a rendelet ugyanis az első lépés annak a régi óhajnak megvalósítására, hogy önálló görögkeleti magyar egyház szerveztessék, de egyúttal tisztázza a görögkeleti rutének kuszált egyházi viszonyait is.

Illetékes helyen is hangsúlyozzák, hogy ez az intézkedés semmiben sem érinti a magyarországi görögkeleti szerb és román egyházaknak a magyar törvényekben gyökerező jogait, mert csak olyan egyházrészre és egyházközségekre vonatkozik, amelyek eddig sem tartoztak a görögkeleti szerb vagy román egyházszervezetéhez és eddig törvényes egyházi felelősség nélkül voltak. Ez az új intézkedés nem egyéb, mint amaz egyházközségek autonómiájának szervezetszerű kiépítése, amelyek sem a görögkeleti szerb, sem a görögkeleti román egyházhoz tartozónak nem tekinthetők és amelyek szervezkedését az 1868. IX. törvénycikk 9. szakasza is biztosította volt. Ennélfogva a magyarországi görögkeleti szerb és görögkeleti román egyház törvényes jogai változatlanok maradnak. Így például a budai görögkeleti szerb püspök továbbra is gyakorolja joghatóságát mindazok egyházközségei fölött, amelyek az ő egyházmegyéjéhez tartoztak, továbbá a püspöki fő nélkül maradt többi görögkeleti szerb egyházközség fölött.

Rablótámadást követett el egy szabadságot fegyenő

Szerdán este a József-körút 16. számú házában Stern Ferenc ékszerész üzlethelyiségében vakmerő rablótámadás történt.

Vásárlás ürügyével beállított a boltba egy idősebb férfi s amikor az ékszerész a különféle tárgyak mutogatása közben hátat fordított, fejbesújtotta. Stern Ferencet az ütés nem kábította el és segítségért kezdett kiáltani. A kiáltásra a szomszédos üzlethelyiségből az ékszerész boltjába sietett Csillag Ignác kereskedő és két járőrrel segítségével elfogta a támadót.

A tettenért rablótámadót rendőr vitte be a főkapitányság központi ügyeletére. Megmozgatásakor a zsebében konyhakést és egy kavicsokkal telt zacskót találtak. Kihallgatása során tagadta, mintha rablótámadást akart volna elkövetni. Valószínűnek látszik, hogy a támadó ezzel a kavicsokkal telt zacskóval sújtotta fejbe az ékszerészt.

A kihallgatását végző dr. Zilahy János rendőrkapitány a vallatás során felismerte a támadóknak egy régi bűncselekmény tettesét. Visszaemlékezett arra, hogy az előtte álló férfi Friedrichkeit Ferenc pestszent-erzsébeti 64 éves művezető, aki 1921-ben kicsalta a Hűvösvölgy tájékára Neuwirth Saroltát, ott megfojtotta és kirabolta.

Amikor a rendőrkapitány ezt a megrögzött szemébe mondta, beismerte, hogy életfogytiglan elítélt fegyenc, akit legutóbb feltételeken szabadlábra helyeztek.

A rendőrség őrizetbe vette és megindította a nyomozást aziránt, hogy Friedrichkeit Ferenc 1937 óta, amióta feltételeken szabadlábon van, nem követett-e el más bűncselekményt.

Pusztító földrengés Mexikóban

Mexico, ápr. 16. (Német TI) Mexico városában kedden délután 1 óra 12 perctől 1 óra 15 percig erős földrengés pusztított. Sok ház megrongálódott. Egy tizenkétemeletes háznak öt emelete rombadőlt, falai az utcára zuhantak. Ugyanabban az időben hatalmas tűz pusztított Santa Maria városrészben.

A nagy földrengés a 22.000 lakosú Colima városát nagyrészt elpusztította. A hasonló nevű állam több más községében is volt mintegy öt percig tartó erősebb, vagy gyengébb földrengés, továbbá az egész vidéken kiterjedt erdőtüzek keletkeztek. Egész Colimában nincs víz és világítás. Feltételezhető, hogy sok a halott és a sebesült.

Az Országos Földrendési Intézet készülékei április 15-én 20 óra 23 perc 24 másodperccor jelezték a pusztító mexikói földrengést. A földmozgás Budapesten 2 és fél órán át tartott. A készülék legnagyobb kitérése 16 mm. volt.

A Kormányzó részvételével, nagy katonai pompával temették el a három hős magyar ejtőernyős tisztet

Szerdán délután temették el nagy katonai pompával a farkasréti temető halottasházából az április 12-én hősi halált halt három magyar tisztet: vitéz Bertalan Árpád honvédmagyot, a magyar ejtőernyős zászlóalj parancsnokát, Kelemen Károly századost és Bene László főhadnagyot. Közülük vitéz Bertalan Árpád őrnagy hősiességét és bátorságát már az elmúlt világháborúban is számos kitüntetéssel kapott, lovagja volt a katonai Mária Terézia rendnek; Kelemen Károly százados és Bene László főhadnagy több alkalommal bizonyították már be a haza iránti önteláldozó szeretetüket és szintén több kitüntetést kaptak.

A három hősi halált halt tiszt holttestét a halottasházban ravatalozták fel. A temetésen megjelent Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, ott voltak József kir. herceg, tábornagy, vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter, Wulff Olaf titkos tanácsos, a tábornoki kar több tagja, a törzstisztikar tagjai közül sokan és a különböző fegyvernemek képviselői. A temetésen képviseltette magát a német légió is, hogy lerója kegyeletét az elhunyt magyar repülőbajtársak előtt.

Négy órakor érkezett meg a Kormányzó a temető bejáratához és egyenesen a

halottasházba ment, ahol megkezdődött az egyházi szertartás, amelyet József Miklós unitárius püspöki vikárius, Szabó Pius esperes, Szántó Róbert evangélikus és dr. Urbán Ernő református lelkészek végeztek.

Az egyházi szertartás után repülőlegényesség vette vállára az elhunyt tiszteket koporsóit és elhelyezték a négylovas gyászhintóban, majd megindult a gyászmene. Először egy repülőszakasz haladt, közvetlenül mögöttük a katonazenekar, ezt követően bársonypárnán vitték vitéz Bertalan Árpád kitüntetését.

A gyászkocsit az elhunyt őrnagy pilótája és leánya kísérte, majd a tábornoki kar és a törzstisztikar tagjai következtek. A másik két elhunyt tiszt halotti menete ugyanígy alakult: elől egy díszszakasz, a kitüntetéssel vívó katonák, az egyházi szertartást végző pap, a gyászkocsi, rengeteg koszorúval és virággal, a gyászoló család és a temetésen megjelent magyar és német tisztú küldöttségek és az elhunytak barátai és ismerősei nagyszámban. Hosszú sorban, megrendítő gyászban vonult a menet a sír felé, ahol rövid ima után elhantolták az első ejtőernyős magyar hőseket.

Gróf Andrássy Sándor beszél ötvenéves közéleti szerepléséről

Hogyan került Krasznahorka Napoleon mögé? ... — Egy nagy vadász-siker története — „Világrekord” az egyesületi elnökök között — A ló és a gépkocsi — Harmincöt év a magyar automobilizmus élén

Néhai gróf Andrássy Károlynak, a krasznahorkai várurnak és feleségének, néhai gróf Szapáry Etelkának három fia volt: Manó, az 1848-as főispán, a világjáró, aki beutazta Kínát, Indiát, néhai gróf Andrássy Gézának, a betléri főúrnak, a nagy telivérbarátnak és híres vadásznak az édesapja; Gyula, korának egyik legnagyobb politikusa, az 1867-es miniszterelnök, az osztrák-magyar monarchia külügyminisztere, néhai ifj. gróf Andrássy Gyulának édesapja; és Aladár, a Magyar Általános Hitelbank volt elnöke. Gróf Andrássy Aladár báró Wenckheim Leontint vette el feleségül és ebből a házasságból két gyermek született: Mária, öz. gróf Széchenyi Imréné és Sándor.

Itt vagyunk dr. csikszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy Sándor v. b. t. t., felsőházi tag dolgozószobájában, a Vilma királynő-uti gróf Andrássy-palota földszintjén. Gróf Andrássy Sándor nemrég ünnepelte hetvenhetedik születésnapját töretlen erőben és rugékonyságban. Pár órával előbb érkezett Budapestre tiszadobi birtokáról — gépkocsin. A hosszú utat három és fél óra alatt tette meg. Átlag 85–90 kilométeres sebességgel jött és természetesen most is — maga vezette kocsiját.

A családi képeket nézegetjük a falakon... Az Andrássy-ösökről beszélgetünk. Közben érdekes képet mutat gróf Andrássy Sándor: Napoleon, két termes gránátostól körülvéve, a krasznahorkai vár előtt áll!

— Hogyan, Napoleon járt Krasznahorkán? — kérdezzük.

— Nem, holott ez a fénykép azt bizonyítaná... — mondja gróf Andrássy Sándor mosolyogva. Azután elbeszéli, hogy nagybátyjának, néhai gróf Andrássy Manónak az unokája, néhai gróf Andrássy Géza fia: gróf Andrássy Manó legutóbb Párisban rendkívül érdekes festményt fedezett fel. Egy híres francia művész festette meg Napoleon portréját. Hogy a kép hangulatosa legyen, a nagy hadvezér mögé két gránátost is festett, háttérnek pedig a krasznahorkai várat festette meg. Ez a francia festő egyidőben járt Magyarországon. Sorra felkereste a híres magyar várakat és váromokat és mindenütt jegyzeteket készített. Krasznahorka vára nagyon megtetszett a francia festőnek, akivel a sors akaratából, mintegy tíz évvel magyarországi tanulmányútja után a francia tudományos intézetek egyike megfestette Napoleont. A festő régi magyarországi jegyzeteit használta fel és így került Napoleon a krasznahorkai vár elé, helyesebben: így került Krasznahorka Napoleon mögé...

A legérdekesebb magyar sportemberek egyike

Gróf Andrássy Sándor dolgozószobája tele van régi emlékekkel. Ahogy elnézzük ezt a fehérhajú, de még ma is oly dőlcegartású főurat, akaratlanul is a sporttal való kapcsolatait jutnak eszünkbe.

— A sportnak — mondja — mindig nagy barátja voltam. Kevesen emlékeznek már talán arra, hogy Budapesten, a befagyott városligeti tavon én nyertem meg az első nyilvános korcsolyaversenyt. Sokan elle-

lejtették bizonyára azt is, hogy 1878-ban a svédországi Hamarfestből én hoztam Magyarországra az első pár eredeti svéd szitalpat! Én alapítottam meg az Urkocsis Szövetkezetet, a mai Budapesti Ügetőverseny Egyesület „édesapját” és elnöke voltam az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben annak az albizottságnak, amely először rendezett Magyarországon concourt, vagyis lovasversenyt, tehát díjlovaglást, díjugratást.

„Egy perc és három medve holtan terült el a földön...”

— De legkedvesebb sportom még ma is a — vadászat! — folytatta gróf Andrássy Sándor.

— Kegyelmes Uram híres vadász, a magyar vadászok történelme följegyezte azt az esetet, amikor leshelyén egy perc leforgása alatt — három medvét lölt! — mondjuk.

Betlérre terelődött most a szó. Néhai gróf Andrássy Géza betléri vadászterülete annakidején híres medvevadászatok színhelye volt. Ez a gömörmegeyi óriási erdő — a legerősebb, legjobban megtermett medvéknek adott buvóhelyet. A betléri medvék komoly veszedelmet jelentettek annak a vadásznak, aki nem volt elég biztoskezü és nem végzett azonnal a felbőszült állattal. Néhai gróf Andrássy Géza betléri vadászatai eseményszámba mentek mindig, mert vendégei sorában találkoztak Magyarországon és a külföld legelőkelőbb személyiségei. A betléri vadászkatélynak állandó vendége volt Ferdinánd, volt bolgár fejedelem, de részt vett a betléri vadászatban Hohenzollern Vilmos, volt német császár és néhai Ferenc Ferdinánd trónörökös is.

— Igen, Betlérén történt mintegy 35–40 évvel ezelőtt — beszéli a gróf —, hogy egyik medvevadászat alkalmával leshelyem előtt hirtelen három medve bukkant fel. Hajtóvadászat volt. Egy kényszer-váltónál álltam töltőgötyg nélkül. Első lövéssel megsebeztem az öreg medvét. Az állat megfordult, pillanattal később pedig két lábra állva felém rontott, hogy megsemmisítsen. Második lövésem szűgyön taláta. Ekkor már a másik két medve is ellenségesen közeledett. Szerencsére két puskám volt. A másik puskával ledupláztam a medvéket. Sikerem volt: négy lövésemnek három medve esett áldozatul.

Gróf Andrássy Sándor sokat vadászott a Retyezátnak is. Rudolf trónörökösrel is járt a hunyádmegyei nagy vadászterületeken. Szarvas- és vaddisznó-vadászatokon kívül részt vett a magyarországi zerge- és mufon-vadászatokon is.

Fehér nadrágban, vörös kabáttal...

— Hogyan kerültem az autótól összeköttetésbe? Erre is felelhetek...

Beszélgetésünk most már áttérőldött a gépkocsira. Gróf Andrássy Sándor ugyanis április második felében jubilál: harmincöt éve elnöke a Királyi Magyar Automobil Clubnak. Az egész világ automobilklubjainak elnökei között ő a legrégebben működő elnök. Harmincöt éves elnökségéből egy automobilklub élén tehát — „világrekordnak” számít. Emellett a legrégebb

magyar autósok közé tartozik. Az én már 1903-ban meghódította gróf Andrássy Sándor! Ez sem volt egyszerű eset, mert gróf Andrássy Sándor a legismertebb barátok, a leghíresebb lótenyésztők közé tartozott. Több évtizeden át az Ország Magyar Gazdasági Egyesület lótenyésztési bizottságának az elnöke volt. Az kezdeményezésére rendezték meg Budapesten az első luxuslövásárt és huszonnégy tartó képviselője alatt a képviselőházban is sokszor szót emelt a magyar lótenyésztés érdekében. Ma is négy nemzetgazdaság ura és gyönyörű lovannak.

— Ugy volt — folytatja beszélgetését — gróf Andrássy Sándor —, hogy néhai gróf Andrássy Gézával voltunk falkavadászaton. Ebből után unokabátyám ráve hogy nézzem meg kastélya parkjában a Dion-kocsiját. Ugy, fehér nadrágban, vörös kabátban fel is ült erre a furcsa kocsimányra és a „három és fél-lovas” kocsit addig kergette, forgatta a parkban, míg végül is megvettem tőle a kocsit, s 27 és fél kilométernyi távolságra fekvő birtokomra feleségemmel együtt nyomban haza is autótunk rajta. Igaz, a kocsis a négyessel mögöttem hajtott, hogy esetére ő is, a kocsis is, a lovak is készen legyenek... Így kerültem összeköttetésbe az autótal! Azóta lovaskocsit nem hajtok, nem ülök a bakra, bár a lovat még is szeretem.

Harmincöt esztendő a magyar automobilizmus élén

— A budapesti utcán 1895-ben jeler meg az első gépkocsi és 1900-ban alapították lelkes sportemberek a Királyi Magyar Automobil Clubot, amelynek 1900 óta vagyok az elnöke. Elmondhatom tehát, hogy a magyar autó negyvenöt, KMAC pedig immár negyven éves, míg én harmincöt év óta figyelem az autó és általában a magyar automobilizmus fejlődését. A gépkocsiról az a véleményem, hogy egyetlen olyan találmány sincs, amely negyven-negyvenöt év alatt a fejlődésnek azt a tökéletességét érte volna el, mint a gépkocsi. Igaz, a világ egyik legfűrgébb alkotmánya. Valójában a benzínmotor hódításáról kell beszélnünk, hiszen a benzínmotor hódítása nemcsak a földön, de a vízben és a levegőben egyaránt — úgy látszik — nem ismer határt...

— Persze, az ország legrégebbi autószervezetének az élén eltöltött harmincöt esztendő — tele van emlékekkel. Néhai Ferenc Ferdinánd trónörökös felkérésére megszerveztük a világháború előtt M. Kir. Önkéntes Gépkocsizó Testületet. Sikerült kiharcolnom azt is, hogy KMAC-nak az Önkéntes Gépkocsizó Testületbe belépő tagjai mingyárt felvehették a hadnagyi rangfokozatot még akkor is, ha előzőleg nem voltak katonák. Nagy-Magyarország utolsó „királygyakolatán”, amidőn I. Ferenc József vendéglátta Vilmos volt német császárt, a Gépkocsizó Testület tagjai jó szolgálatot teljesítettek egy a hadsereg, mint általában a köz érdekében. A cél ugyanis mindig megmozdulásunk alkalmával — a gépkocsinépszerűsítés volt. Harcoltunk azért, hogy a társadalmat megszabadítsuk attól az ósdi felfogástól, hogy a gépkocsi — luxus cikk. Követeltük az államtól, a törvényhatóságoktól, hogy Magyarországon utakat építsenek. Minden lehetőséget megtejtünk, hogy az autóturisztika Magyarországon is kibonthassa szárnyait!

Gróf Andrássy Sándor sok érdekes reádatot elevenít fel, kedves emlékeiről beszél, felsorolja a magyar automobilizmus fejlődési kérdéseit, határozott, tömör mondatokban mutat rá mindarra, amit a magyar motorizáció érdekében tennünk kellene. Majd így folytatja:

— Kora reggeltől késő estig mindig dolgoztam. Politikában, a mezőgazdaságban, a sport terén is, mindig a köz érdekében begett a szemem előtt. A dolgozó emberekre mindig a legkegyelmesebb szemmel néztem. Nem akarok tehát azokról eredményekről beszélni, amelyeket a vezetésem alatt álló különböző egyesületekkel értünk el. Inkább arra mutatok rá, hogy, sajnos, Magyarországnak még sincs személyautóipara. Pedig én már 1902-ben, tehát harminckilenc évvel ezelőtt a Hitelbank disztermébe összehittam a magyar gépgyárosok és nagyiparosok színejavát, a lelkekre beszéltem, hogy hazai földön gyártsanak személyautót is.

Még sok érdekes kérdésszerű szeretnék volna gróf Andrássy Sándorral beszélni, hiszen annyi közérdekű és közhasznú társadalmi megmozdulás élén áll. (Többek között elnöke a Tisza-Duna Társulat Kétponti Bizottságának is, amely nem kevesebb, mint hetvennyolc ármentesítő és védelmi társulat központja). De rohamosan közeledett az este, a Vilma királynő-uti Andrássy-palota ablakait befűgönyözték, az előkelő háziúrtól el kellett búcsúnunk...

— Ha ír a beszélgetésünkről — mondja —, ha ír a beszélgésünkről —, írja meg, hogy munkánk tovább folytatjuk azzal a lelkes déssal, amely eddig is hevitett bennünk és bízunk a magyar automobilizmusunk eddigiéknél sokkal nagyobb arányú fejlődésében.

Kelemen Ernő.

A Jugoszláviának nevezett államalakulatot a háború elemeire bontotta fel, s a hírek szerint mozgalom indult a Fekete Hegyek között Montenegró függetlenségének visszaállítására. Ez a hír felidéri egy pillanatra a komor-pathe-tikus föld látképét. A körkép, mely a Lovcsen csúcsáról tárul a vándor elé, kissé szavalós, de egyike a világ legérdekesebb látványainak. A kigyóút, melyet a világháborúban magyar bakák vérrel és verejtékével vágtak ki a sziklából, a bennszülött kocsivezető számára is veszélyes: a fordulónál a hosszabb kocsi minden alkalommal hátrafelé tolatnak, így tudnak csak átkanyarodni a következő emelkedéshez. A magasból aztán kinyílik a világ, oly méltóságteljes páthosszal, mint ritkán Európában. Lenn a völgyben Cattaro, a Böcklin-képre emlékeztető, ciprusos szigetekkel; köröskörül a Fekete Hegyek. Háromszor láttam ezt a tájat. Dagályában és fenségesben van valami félelmes és vonzó, mint egy Shakespeare-szólamban.

A Lovcsen tetején aztán elindul a keskeny, sziklák közé vágott út a hegyi ország belseje, a főváros, Cetinje felé. A karszti fensík sovány rétejein kecskék legelnek. Az emberek sudarak, vékonyak; régi fajta ez, méltóságteljes, komor és szótlan. Mint minden ember, aki nagy magányban és közel él az éghez. Ezek a montenegrói kecskepásztorok a világ legjobb céllövői közé tartoznak; sziklák között, régimódi, hosszucsöves puskáikkal a világháborúban meg tudtak állítani elöretörő, korszerűen felszerelt csapatokat. Nyugodt nép, fegyelmezettlen szenvedélyes. Járásukban a régi fajták természetes üteme, előkelősége. Egyszerre gyermekesek és férfiasak. Nem, ez itt már nem egészen Európa, még ha a térkép szerint az is. A mélyben az albán tavak, köröskörül sziklák, hallgatás. Aztán a főváros, emeletes épületeivel, Hotel de l'Europe-jával, villáival, melyek valamikor konzulátusok lakóhelyei voltak. A bennszülött cicerone rögtön Nikita palotájába cipel; mást nem tud mutatni. A palota egyemeletes, természetes épület. Az ebédelőben drezdai butor-konfekció, ó-német ebéd, támlás borszékkel. A termekben, az aranykeretes képeken mindenfelé Nikita, a patriarkális és ravasz család, nemzeti viseletben, övében handzsárokkal. A falon is handzsárok és régi poros fegyverek. Mindez elképzelhetetlenül kezdetleges. De eb-

ből a családi házból jól adták férjhez a lányokat, a szép, magasra nőtt montenegrói hercegnöket: egyiket az olasz király vette el, másikat egy orosz nagyherceg, harmadikat a szerb király.

Nikita emlékéből a köztudat tréfás balkáni király-legendát költött. De a görög, albán, montenegrói hegyek között évszázadokon át csakugyan élt egyfajta törzsfő-típus, aki puskával, handzsárral, korbáccsal kezében volt király, este kiült a palota elé, igazságot osztott, adót szedett, s közben okosan és gyakorlatiasan trafikált a világban, tözsdézett, hatalmas atyafiainak presztízisére hivatkozva előnyös üzleteket bonyolított le. Cetinje a hamisítatlan Balkán, e fogalomnak minden férfias vadregényességével és baksisleső lovagiasságával.

Vezetőm, mikor elhagytuk a cetinjei királyi palotát, megállt az emeletes kastéllyal szemközt egy dűledező, háromablakos vityilló előtt, melynek homlokzatáról hullott a vakolat, szét-tárta karjait és büszkén mondta: „Itt született Sándor király.” Nem hittem el. Tanukat hívott. Végül is meggyőződtem, hogy e származás putriban született az akkor tizenhatmillió Jugoszlávia királya, Sándor, akit később megöltek Marseilleben. Szerényebb környezetből már nem is indulhat a hatalom felé ember, mint ez a szerencsétlen szerb uralkodó. Vezetőm átmúlva nézett végig, hamisítatlan balkáni göggel, foghegyről mondta: „Itt minden házból királyok születtek. De járt itt már más híres ember is.” Megkérdeztem, kicsoda? — „Gustav Fröhlich!” — mondta büszkén. S hátat fordított, gögösen.

Márai Sándor.

Két embert ölt meg az ismeretlen éjszakai „lovag”

Mint megírtuk, csütörtök éjjel Csepelen a Duna-utczában Lengyel István gyárimunkás hazatérőben összeszólalkozott a feleségével. A szóváltásból perlekedés támadt és Lengyel ütlegetni kezdte a feleségét. Velük volt szomszédjuk, Üregi Ferenc gyárimunkás, aki békíteni próbálta őket. Közben a sötét utcán egy ismeretlen férfi ugrott eléjük és szidalmazni kezdte a feleséget verő munkást, majd Üregit is, hogy miért nem kelt az asszony védelmére. Verekedés támadt, az ismeretlen fiatalember kést rántott és mind a két munkást megszurta, majd elmenekült. Lengyel István a helyszínen meghalt. A mentők Üregi Ferencet a Rókus-kórházba vitték, ahol kedden éjjel belehalt sérüléseibe.

A rendőrség keresi a két halállal végződő szurkálást tettesét. A ismeretlen merénylő futtatás elejtette a kalapját, amelyben A. I. betűjelzés van. Ott maradt az irattáskája is.

A Timpul kirohanása Magyarországra ellen

A bukaresti Timpul április 15-iki cikkében többek között ezeket írja: „A délkelet-európai új offenzívának a megkezdése után három nappal Németország, támogatva Pavelics Ante horvát nacionalistáinak akcióját, hozzákezdett az elfoglalt területek politikai újjászervezéséhez. Ennek a politikai magatartásnak eredményeit szentesítette Kvaaternik tábornok elnöklésével a független horvát állam kikiáltása. Ugyanígy szellemben állapítható meg Bulgária revizionista magatartása Macedóniával szemben és azé a Magyarországa, amely folytatva a maga rablópolitikáját, megkísérli uralma alá vetni azokat a területeket, amelyek 1918 előtt hozzá tartoztak.

*

Lehetetlenség meg nem botránkozunk, amikor a Timpul cikkirójának infámis megjegyzését olvassuk. Mi nem tettünk mást, mint hogy Németország támogatásával visszavettük annak az Erdélynek egy részét, amely ezer esztendő óta Magyarországhoz tartozott. És ugyanilyen szerves alkotó része az ezeréves Magyarországnak a most felszabadult Bánság és Bácska is. A mi revíziós törekvésünk ugyanolyan jogos, mint amilyen jogos Bulgária revizionista magatartása Macedóniával szemben. Mind a kettő elvitathatatlan ősi jogra támaszkodik.

A Timpulról tudjuk, hogy Gafencunak, Románia mostani moszkvai követének a lapja. S amikor a Timpulban ezt a cinikus megjegyzést olvassuk, szinte lehetetlenség eltitkolnunk azt a gyanunkat, hogy Gafencunak a keze van a Magyarországra elleni támadásban és ugyanennek a Gafencunak valamely része van abban a moszkvai rádiótámadásban is, amely a napokban elhangzott. Meg kell azt is állapítanunk, hogy a Timpul-cikk összhangban van a londoni rádió magyarellenés támadásaival. Mintha csak összebeszéltek volna. A Timpulon nem csodálkozunk, de a londoni rádió támadása meglep bennünket, hiszen egy angol sajtóorgánium volt az első, amely Magyarországi revíziós követelése mellett sikra szállt. Visszatérve a Timpulra, még azt jegezhethetjük meg, hogy a Magyarországról szóló megjegyzés nem egyéb a tetteitlen düh balkáni ízü kitérésénél.

Törökország semlegessége

Istanbul, ápr. 16. (Bud. Tud.) Török politikai körökben úgy látják, hogy Törökország kénytelen lesz külpolitikáját, amely angolbarát orientáción és Oroszországgal való barátságon alapul, új alapokra fektetni. Az ujonnan kialakult helyzet mindenekelőtt a még szigorúbb semlegesség betartására ösztönzi Törökországot.

maga engem?

A kérdés nem volt új. Nem először adta fel Marikának. És nem először hallotta a választ, hogy: nem. Amiből aztán Marci azt a logikus következtetést vonta le, hogy: igen. Hiába, ilyenek a nők!

Most azonban meglepetés érte Marcit.

Marika feléje fordította arcát és azt mondta halkan, csendesen: — Igen.

Mert rájött arra, hogy ha nincs ló, számár is jó. Ha Pista nem veheti el, hát vegye el Marci. Hadd lássa Pista, hogy ő is tud boldog lenni.

Marci csak ámult-bámult. Egy szava sem volt. Fejében azonban átkázott ezer gondolat. Mi történhetett Marikával, hogy most egyszerre „igent” mond „nem” helyett? Eddig joggal hihette, hogy szereti őt, hiszen annyiszor hangzott az ellenkezőjét. Mi idézhette elő a változást Marika szívében, hogy most azt mondja: igen? Hát csakugyan hihető: Marika nem szereti őt?

Marci kétségbeesett. Nem tudta, hányadán van.

Marika pedig ezalatt elővette zsebkendőjét és a szeméhez nyomkodta. A tavalyi nyár jutott eszébe, amikor Pistával járt itt a szigeten. Ettől az emléktől névedett meg a szeme.

Marci egyszerre felujjongott:

— Marika, hát igaz? Maga most boldog?

— Miből gondolja? — kérdezte Marika fájdalomtól elcsukló hangon.

— Hiszen látom. Sír!

Két hét múlva megvolt a lagzi.

UNGARN

A MAGYAR-NÉMET ERINTKEZÉSEK ORGANUMA

A Magyar-Német Társaság folyóirata

Pukánszky Béla: Német filozófia Magyarországon Kanttól Nietzscheig.

Fettich Nándor: A germán művészet kelet-európai gyökerei (3 táblával).

Hoffmann Edith: Zichy Mihály (ismeretlen Faust-illusztáció (2 képmelléklettel)).

Vitéz Nagy Iván: Bulgária és a magyarországi.

Berg Lily: A 60 éves Bartók Béla (új arcképpel).

Hankó Béla: Osmagyar háziállatok (4 képpel).

Lám Frigyes Ady- és Juhász-fordításai.

Tasnádi Nagy András a magyar-német együttműködésről.

Egyes szám ára: 1 P. Kapható mindenütt: könyvkereskedésekben, IBSZ-pavilonokban, újságárusoknál, trafikokban, pályaudvarokon.

Mutatványszámot küld a főszerkesztőnek: DANUBIA, Budapest, IV., Apponyi-tér 1. sz.

Ejtőernyősök és „ejtőernyősök”

A nyugati háború német hadijelentéseiben olvashattunk először az ejtőernyősök haláltmevételéről, csodálatos hőstetteiről. A magyar ejtőernyősök első ízben az erdélyi ünnepélyes bevonulás alkalmával szerepeltek, egyelőre csak virágos, éjenzéstől hangos díszmenetben. A nagyváradi és kolozsvári ünnepelő magyarok virágos sorsfala megkülönböztetett lelkesedéssel és szeretettel köszöntötte a keménykötésű, vállas, nagyszerűen felszerelt ejtőernyősöket.

A magyar ejtőernyősök harcbevételéről a most visszatérő Délvidék visszaszerzéséért folytatott hadműveletek során hallhatunk először. Minden magyar szíve megdobban, amikor a rádióban felhangzott a honvédezők főnökének jelentése arról, hogy ejtőernyősök messze az ellenség hátában hidakat és más hadászati szempontból fontos tereptárgyakat vettek birtokba és honvédeink előretöréséig tartották azokat. Megdobban a magyar szív, mert érezte, mennyi hősiesség, önfeláldozás, milyen katonai erény bujkál meg a hivatalos jelentés egyszerű szavai mögött.

A magyar ejtőernyősök uverbázi, zen-tai és újdíki sikereiről az olasz és német sajtó is nagy elismeréssel írt. Haláltmevető bátorságukat és hősiességüket itthon is, napok óta minden magyar tűzhely mellett a meghatott büszkeség és elismerés hangján emlegették. Ezekben a napokban önkéntelenül is arra kell gondolnunk, hogy néhány hete elterjedt egy újfajta „ejtőernyős” kifejezés, amellyel nem a keménykötésű, elszánt, halállal játszó katonákat illetik, hanem a zsidótörvény kijátszásában közreműködő díszkeresztényeket. Köztudomású, hogy az ejtőernyősök békebeli kiképzése is sok önmegtagadást és gyakori áldozatokat követel, háborúban pedig az ejtőernyősök a fegyvernemek között a legtöbb véráldozattal adóznak a nemzetnek. Méltánytalan, sértés tehát az ejtőernyősökkel szemben, ha a „törvényességüket”, „ejtőernyős” névvel csúfolják. Ezért a legújabb szóhasználat ellen a jóízű nevében a leghatározottabban tiltakozni kell.

Ejtőernyős katonáink haláltmevető bátorságával és példamutató önfeláldozással ugráltak le az ellenség által védett hidakra és erődökre, hogy minél hamarabb érkezhessék a megváltás a csetnik-bandák által agyongyötört és megtizedelt magyarokhoz. Áldozunk legalább annyival hősiessé ontott vérük, az első magyar ejtőernyős hősi halottak emlékének, hogy ezt a büszke honvédeket ne használjuk az Edömérek és Aladárak csúfolására.

Politikai élet

A Bárdossy-kormány a jövő héten mutatkozik be az országgyűlés két Házában. A képviselőházat, mint közöltük, a husvét-ünnep miatt legutóbb elnapolták, ezért az új kormány bemutatkozása a husvét-ünnep utánra maradt. Most intézkedés történt a két Ház összehívására iránt. Április 24-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor a képviselőházban, ugyanazon a napon délelőtt fél 12 órakor a felsőházban ismerteti Bárdossy László miniszterelnök a kormány programját.

Gróf Teleki Pál szegedi képviselői mandátumának öröke a lajstromon soron következő Rosta Lajos szegedi postatitkár kerül.

Este 2-3 sztem
ARTIN
reggelre
normális ürülés

Enyhe, biztos hashajtó

1 csom 40 Ft, 12 csom 40 Ft, 20 csom 40 Ft, 40 csom 40 Ft

Nincs kellemetlen mellékhatása

A nő igazat mond

Irtó Erdődy Mihály

I.

A nők igazmondásáról már sok mindent összeírtak. Kötetszámra menő irodalma van ennek a témának. Hinni a nőnek? Vagy nem hinni a nőnek? Ez itt a kérdés. Öszintén megmondom: én nem hiszek — abban, hogy a nők nem mondanak igazat. Szégyenérzés nélkül kell bevallanom, hogy életemben még sohase találkoztam hazug nővel. Nem kell ebből olyan nagy problémát csinálni. Ha hiszek a nőnek, akkor a nő igazat mond, ha nem hiszek, akkor hazudik. Ennyi az egész. Egyik hölgyismerősöm mondta egyszer: „Az a panasza ellenünk, hogy nem vagyunk őszinték, és hogy nem mondjuk meg az igazat. De hát, mondja kérem, hogyan legyünk őszinték, ha meg kell mondani az igazat?”

Es most lássuk a történetet, ami Marcival esett meg tavaly.

II.

Marci a bálon ismerkedett meg Marikával. Szabályos szerelem fejlődött ki köztük. Marci imádatlalt vette körül Marikát. És Marika túrte. Nem utálta Marci, de nem is szerette. Ez eddig rendben is volna. A férfi, ha szeret, nem azt nézi, hogy őt szeressék, hanem csak azt, hogy ő szeressen. A nőknél éppen fordítva van. Ők gyakorlatiasab-bak!

Marika tehát túrte Marcit. Túrte, ameddig túrhette. De aztán kezdte már

unni. Ráeszmélt, hogy Marci nem a számára teremtdött. Napról-napra több hibát fedezett fel rajta. Kiállhatatlannak találta. Hja, könnyű volt Marikának nem szeretni Marcit — amikor mást szeretett. Marika Pistát szeretete. Pista viszont nem szerette őt. Ilyen bonyodalomnak vannak a világon!

Marci azonban nehéz volt lerázni.

Mert Marci sokat olvasott a nőkről, tisztában volt velük és tudta, hogy egyetlen szavukat sem lehet kézpénznek venni. Amit a nő mond, annak mindig az ellenkezője igaz. Ha tehát Marika azt mondaná egyszer: „Szeretem magát, Marci” — akkor abból egy árva betű sem volna igaz. Ámde ha azt suttogná: „Marci, hagyjon engem, keressen magának más nőt” — akkor bizonyos, hogy szereti a bolondulását. Mondhatott Marika akármit. Marci szépen visszajára fordította a szót és önelégülten mosolygott. Nincsen semmi baj!

Elmúlt a tavasz. Jött a nyár. Marci változatlanul imádtta Marikát. Marika is változatlanul unta Marcit.

Egyik délután aztán kimentek sétálni a Margitszigetre. A nap forrón sütött. A feketeterítők az árnyékokat keresték. A Nagyszálló felől zene szólt. Marikának nagyon a szívére szaladt ez az életör-mös délután. Pistára gondolt, akiről éppen tegnap tudta meg, hogy eljegyezte Rózsit. Két hét múlva megesküsznek! Egy ábrándvirág örökre elhervadt Marika álomkertjében. Kedve lett volna sírni.

Leültek egy magányos padra.

— Mondja — kezdte Marci —, szeret

Az igazság

Forgassuk át néhány szomorú lapját a magyar történelemnek. Ott olvassuk, hogy a le nem győzött, határait nem érintette Magyarország ősi határait nem érintette a páduai fegyverszüneti szerződés, amelynek értelmezéseként Badoglio 1918 november 1. napján Weber gyalogsági tábornokunknak kijelentette, hogy „a jelenlegi birodalmi határ” alkotja a montenegrói és a szerb harctéren is a demarkációs vonalat. Ott olvassuk, hogy két hét sem telt bele és a szerencsétlen, fekete emléktű Károlyi Mihály november 13-án megkötötte Franchet d'Esperey gunyos mosolya mellett a teljesen felesleges, ostoba és gonosz II. számú belgrádi katonai egyezményt, amely a magyar kormányt kényszerítette többek között, hogy „összes csapatait északra vonja vissza a Maros folyónak a Tiszába való torkolata, Szabadka, Baja, Pécs fölé.” Így veszett el a Délvidék s vált rövid fél év múltán, már az 1919 január 31-iki párisi tárgyaláson a civódás koncává a szerb és az oláh között. Erről a szomorú napról keserű gunnyal jegyezte fel híres gyorsírási jegyzeteiben az egyik amerikai delegátus, David Hunter Miller, hogy Temesvárt azon a címen követelte Szerbia részére Veznic, hogy a Karagyorgyevics-család valamikor Temesvárra menekült Szerbiából, amire Bratianu gunyosan azzal felelt, hogy ezen a címen Szerbia egész Romániát követelhetné, amely sokszor nyújtott menedéket Karagyorgyevicsnek is, Obrenovicsoknak is, sőt Pasicnak is. Magyarország távol volt s románok, szerbek civódtak azon, ki legyen az ezer év óta magyar Délvidék, melyre az első szerbek a XVII. század végén szivárogtak fel. Végül Trumbics ajánlatára ötven százalékra kiegyeztek, s amikor a megegyezést Tardieu a főbizottságban előterjesztette, David Hunter szerint az ülés alig pár percig tartott, a kritika jogával senki sem élt. „Pichon ur megkérdezte, hogy az előterjesztett új határvonalra vonatkozólag kíván-e valaki a hozzájárulást megtagadni. Senki sem szólt hozzá. Így az új határt elfogadták. So the boundary was accepted.”

Alig néhány percig tartott az ülés, de huszonkét évig tartott a Délvidék tragédiája. Huszonkét karácsony, huszonkét nagypéntek, huszonkét husvét jött szakadatlan sorban s a magyarság hiába imádkozott, hogy visszajöjjön a föld, mely felé mennyiszert tekintett hajnali napfeltekor, déli sugárzóban az Alföld nagy szerelmese, Kiskörös halhatatlan fia. Az aranykalással ékes rónaságot más eke szántotta.

Van ebben a szörnyű lehetetlenségben óriási memento is: vigyázzunk jobban a hazai portára, ne engedjük, hogy a gyepő kihulljon az acélos magyar kézből, ne engedjük soha többet uralomra a Károlyi Mihályokat, a nemzeti visszavonás elvakultjait, akik sohasem látták be, hogy a nemzeteket csak az egység, a forró nemzeti érzés, a fegyelem tarthatja össze, az erős militarista szellem, mely a háza minden polgárát a nagy magyar eszmények szolgálatába állítja. Damjanich szelleme jár ott vitéz hadaink előtt, amikor megsemmisítik a Trumbicsok és Tardieuk művét s megbizonyítják, hogy a déli végeken is csak annak az ősi, hatalmas urnak van helye, akit úgy hívnak: Szent István.

Kivégezték a bukaresti könyvkereskedő vasgárdista gyilkosait

Bukarest, ápr. 16. (NST) A Max London zsidó kereskedő meggyilkolásának ügyében indított nyomozás gyors eredményre vezetett. Kedden már elfogták a gyilkosokat, Constantin Ionescu 21 éves pincért és Alexandru Niculescu 24 éves könyvkötősegédet, a vasgárdista tagjait.

A bukaresti hadbírósa a gyilkosokat röviddel elfogatásuk után halálra ítélte s az ítéletet kedden este hét órakor már végre is hajtották. A halálos ítéletről kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy a két vasgárdista a szervezett „Halálcsapat”-a megbízásából hajtott végre a gyilkosságot — tapogatózás céljából. A zsidó kereskedő meggyilkolásával azt akarták megtudni, hogyan fogadják a hatóságok a vasgárdista terrorcselekedeteinek esetleges megújulását.

A keddi minisztertanácson beszámoltak arról is, hogy ugyancsak kivégezték Eugen Sogoveanu és Dumitri Ionescu vasgárdistákat, akiket pisztolyok rejtőgetése miatt ítélték halálra.

A bukaresti katonai bíróság hétfőn rendkívüli szigorú ítéletet hozott a januári felkelés huszonnégy részese ellen. Két vádlottat halálra, egyet 15 évi, háromot öt évi kényszermunkára, ötöt három évi terjedő börtönrre ítélték, tizenháromat pedig felmentettek.

Kolozsvár díszközgyűlésén lelkesen ünnepelték a Kormányzót

Inczedy-Joksman főispán hagyományaink rombolói ellen

Kolozsvár, ápr. 16. Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága 22 évi idegen uralom után szerdán tartotta alakuló közgyűlését, amelyen a belügyminiszter képviselőjében Bonczos Miklós államtitkár vett részt. Megjelentek a honvédség képviselői, az egyházfők, a törvényhatóságok tisztviselői, a bíróságok, az ügyészség elnökei, az egyetemi tanács, az állami hivatalok, a művelődési és közgazdasági egyesületek képviselői.

A díszközgyűlésen Keledy Tibor polgármester megnyitó beszédében lelkes szavakkal emlékezett meg honvédségünk dicső fegyvertényéről: a Bácska felszabadításáról. Azután a polgármester meleg szavakkal üdvözölte a város új főispánját, Inczedy-Joksman Ödönt. A közgyűlés résztvevői a főispán Teleki Pálról való megemlékezését hallgatva, egy perces csenddel adóztak Teleki emlékének. Folyovich János főjegyző a város tisztviselői kara nevében köszöntötte a főispánt.

Inczedy-Joksman Ödön székfoglaló beszédében a legnagyobb hódolat és háláhangján emlékezett meg Horthy Miklós kormányzóról. Isten után neki köszönhető — mondotta —, hogy Kolozsvárt ismét szabad a magyar szó. A közgyűlés résztvevői e szavaknál felállottak helyükről és lelkesen ünnepelték a Kormányzót. A főispán köszöntettel adózott nagy barátaink: Németország és Olaszország vezéreinek.

Hangoztatta ezután, hogy Kolozsvárnak továbbra is Erdély fővárosának kell maradnia kulturális és gazdasági téren egyaránt. A magánvállalkozás Kolozsvárt szűnnel, ezért munkákkal kell a gazdasági élet vérkeringését fokozni. Az állami munkák keretében gondolja megvalósítani a második magyar műegyetem felállítását Kolozsvárott, valamint egy közép-fokú ipariskola létesítését.

— A jelenlegi kormányzat politikáját követem — fejezte be szavait a főispán —, de senkit politikai meggyőződésétől eltéríteni, vagy ebben befolyásolni nem fogok. Politikai tevékenységet csak egy irányban akarok kifejezni: ha bárki hagyományainkat le akarja rombolni, azzal a céllal, hogy a mai világrend romjai alá temesse mindazt, amit ezer éven át szentnek tartott a magyarság: Isten és a hazánk, arra kemény ököllel fogok lesújtani.

Mit vittek el a kivonulók?

Papp József ny. főispán, Balogh Artúr, Demeter Ferenc, Lehoczky József és Balázs István üdvözöl beszéde után Keledy Tibor polgármester beszámolt a közigazgatás munkájáról. Nagy elismeréssel emlékezett meg a katonai közigazgatás tevékenységéről. A visszavonulók — mondotta — üres pénztárakat hagytak maguk után. Elvitték a város 915 ezer pengő készpénzét, a magánosok által letétbe helyezett 3,6 millió pengő óvadékot, a különböző alapok 77 ezer pengőjét, 56 ezer pengőt, az árvák vagyonát; a villamos műveket 242 ezer pengővel, a vízművet is nagyobb összeggel károsították meg. Elvitték a köz-művek gépjárműveit, lőfogatait. Jelenleg négyezer munkanélküli család fő és keresettel nem rendelkező családtag van Kolozsvárott. Ezek közül azokat, akik munkára jelentkeztek, kenyérről juttatták. A munkaképtelen szegények gondozására bevezették a magyar „normát” és a közeljövőben megalakul a közjóléti szövetkezet is. Ennek keretében történik gondoskodás családi házak építéséről. Az első ilyen lakótelep létesítésére elkészültek a tervek. Kolozsvárott 5126 menekült van, akiket ingyen gyógyszerellátásban, orvosi gyógykezelésben és ruhasegélyben részesítenek.

A székhelyéről, szászokról és románokról beszéltek Marosvásárhely díszközgyűlésén

Marosvásárhely, ápr. 16. Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottsága szerdán tartotta alakuló és főispánt beiktató díszközgyűlését a vármegyeház nagytermében. A közgyűlést megelőzően a templomokban istentisztelet volt. Az ünnepélyes alkalomból a vármegyeháza épületére azt a lobogót tűzték ki, amely legutoljára 1918 november 30-án lengett a vármegyeházán, a megszállás ideje alatt pedig rejtőgettek.

A közgyűlést Marton Zsigmond alispán nyitotta meg. Üdvözölte Ugron Gábot és a távollétét kimentő gróf Bethlen Istvánt, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg a vármegye halottjáról, Urmánczy Nándorról. Az erdélyi nemzetiségéről szólva ezeket mondotta:

— Huszonkét év alatt nem szűnt meg az a testvéri érzés, amely hét évszázados együtt-létünk alatt záloga volt a Szent István király oltalma alatt álló Magyarországnak. A románok pedig ne felejtsek el, hogy ez a föld ezer év óta alapja a magyar nemzet önálló életének és ez marad a jövőben is.

Ezután gróf Tholdalagi Mihály főispán székfoglaló beszédében kegyeletes szavak-

kal emlékezett meg a magyar nemzet nagy halottjáról, gróf Teleki Pálról, majd hálával adózott Horthy Miklós kormányzó urnak, hangoztatva, hogy a nemzet a legnagyobb bizalommal és szeretettel van személye iránt, mert ő az a férfiú, akire mint sziklára építhetünk. Megemlékezett a honvédség kitűnő teljesítményeiről is, amelyeket a lefolyt délvidéki harcokban tanúsított.

A román nemzetiségről szólva kijelentette a főispán, hogy a magyar lovagias nép és nem forral bosszút a románajkuak ellen, de meg kell állapítani, hogy a huszonkét év alatti méltánytalanságokért jóvá tételre tartoznak.

Inczedy-Joksman Nándor törvényhatósági bizottsági tag, a vármegye utolsó magyar főispánja, a vármegye közönségének nevében üdvözölte ezután a főispánt, majd Apos József deményházi plébános és dr. Kornhoffer Vilmos szászrégeni ügyvéd beszédei után a közgyűlés hódoló táviratot intézett a Kormányzó Urhoz és táviratilag üdvözölte Bárdossy László miniszterelnököt és külügyminisztert, valamint Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert.

Marosvásárhely szab. kir. város törvényhatósági bizottsága a délutáni órákban tartotta meg alakuló és főispánt beiktató közgyűlést. Mátyás Ferenc polgármester megnyitó szavai után gróf Tholdalagi Mihály főispán tartotta meg székfoglalóját, utána pedig Ugron Gábor nyugalmazott belügyminiszter, a város szülöttje, köszöntötte a főispánt. Hangoztatta, hogy a mostani súlyos időkben mindnyájunknak türelemmel kell viselkednünk polgártársainkkal szemben, de a polgároknak is megértőknek kell lenniük a munkával túlhalmozott tisztviselők iránt. Majd a székeség nemzetfenntartó erejéről beszélt. A székesektől, akik ezer éve állanak őrt a határokon, ma is tanulhatnak demokráciát és szabadságot azok, akik e szent jelszavaknak leghangosabb hirdetői.

Levél a szerkesztőhöz

A napokban egy pesti család három tagja esett áldozatul a ciánózásnak. A kiadott jelentés szerint a vállalkozó megvette a szükséges óvintézkedéseket. A ciánózó valószínűleg azt gondolta, hogy csak a közvetlen elgázított lakás fölött fekvő otthonok vannak veszélyben és csak azokra nézve kell óvintézkedéseket tenni, azaz az ablakokat nyitva hagyni. Azt a lehetőséget, mely az adott esetben nyilván fennállt, hogy az épületben ismeretlen járatok lehetnek, amelyeken át a ciángáz emeleteket átugorva is bejuthat a lakásokba, nem vették figyelembe.

Nemrégiben történt meg, hogy egyik ciánózási vállalat nem teljesítette az elgázított lakás felett lakó bérlelt kívánságát, amely pedig csak abból állt, hogy várjanak a ciánózással addig, amíg melegebb idő lesz, miután az ablakok nyitvatartása a hideg időben lehetetlenné tenné a lakásban való tartózkodást. A vállalkozó a tisztiorvos ilyen irányú kérésének sem tett eleget, mondván, hogy nem béníthatja meg ciánózó iparát félénem keresztül.

A lezajlott tragédia és az a körülmény, hogy az újabb házakban majdnem kivétel nélkül nagy szerephez jutnak az üregek téglák, elodázhatatlan kötelességévé teszi a hatóságoknak, hogy a ciánózással kapcsolatos rendszabályokat felülvizsgálják és egyúttal kimondják, hogy ciánózni csak a nyári időszak alatt szabad, amikor az összes környező és szobájú lakások ablakainak nyitvatartása nem okoz nehézséget. Lehet, hogy ez a ciánózó vállalatokra kellemetlen lesz, de más ipar is küzd idényszerű pangásokkal és torlódásokkal anélkül, hogy tönkremenne. Itt, ahol emberéletet vesz, van szó, szükség van a szabályok legpontosabb betartására. Ha kivételesen mégis elkerülhetetlen egy-egy téli ciánózás, annak csak hatósági helyszíni bejárás és annak külön engedélyezése után lehet helye.

Dr. szentlőrinczi Lieberman Tódor
egy. ny. r. tanár

FEL A FEJJEL,

ha fáj is! Fejfájás, ideges fájalmak, női gyengélkedés stb. idején kitűnő gyógyszer az 1, 3 és 8 ostyás dobozokban minden gyógyszerárban kapható

ALGOCRATINE

NAPI HIREK

— Törvényhatóságaink szeretettel üdvözik a honvédeket. Ung vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlésén Kossey János alispán megemlékezett arról, hogy a magyar katona, aki a magyar nemzetnek egyik legerősebb támasza, a Kormányzó Ur hadparancsára megindult a Délvidék visszaszerzésére. Ezen az útfár minden magyar ember szeretete kíséri honvédeinket. Javaslatára a közgyűlés hódoló táviratot küldött vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóhoz és üdvözölte Bartha Károly honvédelmi minisztert és Werth Henriket, a honvédezők főnökét. — Győr—Moson—Pozsony vármegye közgyűlésén Polnitsky Lipót főispán örömmel emlékezett meg arról, hogy vitéz honvédeink birtokukba vették a szerb megszállás alatt volt déli részeket. — Veszprém vármegye törvényhatósága szerdai közgyűlésén Mesterházy Ferenc főispán örömmel emlékezett meg a honvédség husvéti sikereiről, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg gróf Teleki Pál tragikus elhunytáról. Örömmel és büszkeséggel szólt arról a minden magyar szívét megdobogtató nagy történelmi jelentőségű haditényről, hogy honvédségünk a Kormányzó hadparancsára hatalmas lendülettel megindulva felszabadította a déli részeket.

— A szlovák népszámlálás szerint Pozsonyban 15,8 ezer magyar van. A pozsonyi „Gárdista” című lap — a Bud. Tud. jelentése szerint — közli az állami statisztikai hivatal előzetes jelentését a december 15-iki népszámlálás pozsonyi eredményeiről. Eszerint Pozsonynak 138,5 ezer lakosa van most, míg 1910-ben 78,2 ezer volt lakosainak száma, a lakosság tehát az elmúlt 30 év alatt több mint 77 százalékkal szaporodott. A lakosság nemzetiségi megoszlása a következő: szlovák 69.990. A szaporodás az 1930 évi állapottal szemben 34.346. Cseh 4971, ruszin 877, német 30.788, magyar 15.883, zsidó 15.109. 1930-ban izraelita vallásúnak vallotta magát 14.882, zsidó nemzetiségűnek 5597. Ebből nyilvánvaló — állapítja meg a lap —, hogy a zsidók jelentős többsége főleg magyar és német nemzetiségűnek vallotta magát akkoriban, mivel jobbára ezeket a nyelveket beszéli.

— A városrendezési tervek ezidén elkészülnek. A városrendezési törvény elrendelte, hogy minden városnak városrendezési tervet kell készítenie. A törvény végrehajtása során az iparügyi kormány — a visszacsatolt erdélyi részek kivételével — megvizsgálta az ország minden városát, sőt a törvény hatálya alá tartozó községeket is. A főváros környékéhez tartozó községekben belül 60 városias jellegű nagyközséget is megvizsgált. A miniszterium, hogy a városrendezési tervek megállapítása ne késleltesse az építkezéseket, elrendelte, hogy a tervek alapvető részét még ezidén készítsék el. A városrendezés kérdésével függ össze, hogy országosan egyesítették a villamosáramszolgáltatás fölfeletit. A minisztertanács jóváhagyta azoknak a határozatoknak egységes szövegét, amelyet a községeknek a közvilágítás tárgyában hozniuk kell. Elkészült az országos építészeti, a teleknyilvántartásokra vonatkozó szabályok stb. tervezete. Az árvízkatasztrófák óta folyó újjáépítéssel kapcsolatosak tipusok tervezetét dolgozták ki.

— A kolozsvári és nagyváradi távbeszélőhálózatban az egyéni számlálóberendezések üzembehelyezése megtörtént. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter most rendeletet adott ki, amely ebben a két hálózatban is az ország egyéb részében érvényes távbeszélő díjszabásban megállapított beszélgetésszám díjszabást lépteti életbe. A rendelet április 16-án lépett hatályba.

— Szendy polgármester rádióelőadása a Nemzetközi Vásárról. Csütörtökön este 6 óra 45 perckor Szendy Károly polgármester előadást tart a budapesti rádió I. sz. leadóállomásán. A polgármester, mint a május 2-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár elnöke szól a közönséghez, amely előtt részletesen ismerteti a Budapesti Nemzetközi Vásár programját, valamint azokat a kedvezményeket, amelyek a mai időkben is megkönnyítik a magyar fővárosnak a Nemzetközi Vásár alkalmából való fölkeresését.

— Halálós motorkerékpárbeszéd. Székesfehérvárról jelentik: Hirschler Sándor kőpálmányi vaskereskedő a város határában motorkerékpárjával nekifutott egy teherkocsinak. A kereskedő lezuhant a kerékpárról és meghalt.

— A második zsidótörvény földbirtokpolitikai rendelkezései címmel dr. Hajdu István min. osztálytanácsos és dr. Szabó Jenő ügyész most megjelent munkájukban részletesen ismertetik az erre vonatkozó összes törvényeket és rendeleteket. A hatalmas kötet nemcsak a törvény végrehajtóinak ad sokszor nélkülözhetetlen utamutatást, hanem azoknak is értékes szolgálatot nyújt, akik ezzel a kérdéssel akár elméleti, akár gyakorlati vonatkozásban foglalkoznak.

— Rendőri hírek. Schwartz Katalin magán-tisztviselő szerdán este a Gát-utca 38. sz. házban az elsőtételt lépcsőházban megcsuszott, elesett és koponyaalapi törést szenvedett. — Szerdán este a balatoni műton robbogott egy személygépkocsi, amelyben ifj. Zilahy Sebes Dénes műszaki tanácsos felesége és dr. Buzla Dező főorvos felesége ült. A budaörsi repülőter közelében a sikos uttesten a gépkocsi megcsúszott és az árokba fordult. A két nő zúzódásokat és agyrázkódást szenvedett.

Ivókurára a székesfővárosi gyógyforrásoknál.

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

Tel. Vilmos-próbák az Operaházban

Harmincegy esztendeje nem játsszák nálunk Rossini komolytárgyú nagyoperáját, a Tell Vilmost. Régebben egyik legnépszerűbb, leggyakrabban előadott műsordarabja volt a magyar operai együttesnek.

A régi Nemzeti Színház 1856-ban mutatta be, huszonhét évvel az után, hogy először játszották a párisi nagyoperában, „Guillaume Tell” cím alatt. Mert a Tell-t francia szövegre, a francia operaszínpad számára komponálta Rossini, akár csak utóbb Verdi a másik nagy Schiller-drámából készült „Don Carlos”-t. Mégis a Tell Vilmos az olasz operastílus jellegzetességeivel ékeskedő alkotás. A szereplők túl nagy hangot és nagy ének tudást követel. A hatalmas kártyaalkotás bőséges hanganyagú kórus szükséges.

A szombati, bemutatónak beillő felújításon — melyre Innocent-Vincze Ernő új fordítását tanulták be — Palló Imre éneklő a címszerepet, a többi főszerepeket Osváth Júlia, Budánovits Mária, Halmos, Koréh, Fodor és Hármay. Szerdán jelmezes zenekari próbát tartottak a darabról, Rubányi karmester és Nádasdy rendező vezetésével, Fülöp Zoltán díszletei közt. Főpróbára nem lesz.

* Respighi emlékezete. Öt esztendeje éppen, hogy meghalt Ottorino Respighi, a zeneszerző, az új olasz muzsika egyik legnagyobb képviselője. Közönségünk is jól ismeri hatalmas szimfonikus alkotásait és „Láng” című operáját. Ennek nagyszerű budapesti bemutatójára feleségével együtt eljött és ittélte alatt sok jó ismerőse és barátja tett szert előkelő zenei és társadalmi körökben. A mester emlékeztetésének megünneplésére Operaházunk idén Respighi-bemutatót tart „Lucrezia” című, órámai történelmi tárgyú egyfelvonásosát adja elő május második felében.

* Báthory Giza meghalt. Fájdalmas vesztesége van a magyar színészetnek. Meghalt Báthory Giza, a Magyar Színház rokonszenves művésze. Három évtizeden át működött ezen a színpadon, drámák és vígjátékok rokonszenves asszonyalakjait személyesítette meg finom bensőséggel. Beöthy László első Magyar Színházbeli gárdájában tűnt fel szöke szépségével, némes beszédével, közvetlen alakító tehetségével. Sokat szerepelt néma és hangos magyar filmekben is. Utóljára a „Tokaji aszu” és a „Hajnalodik” színdarabjában vett részt. Férje, a Molnár László, a jeles karakterszínész és leánya, Molnár Éva, az ismert divatrajzoló művész gyászolják.

* Magyar Zenei Szemle címmel a kultuszminisztérium támogatásával Bartha Dénes egy, magántanár, a jeles zenetudós szerkesztésében új zenetudományi folyóirat indult meg. A magyar kultúrát régóta érzett hiányát pótolja ez a folyóirat, amely az áprilisban megjelent második számát Bartók Béla művészetének szentelte. Értékes tanulmányok mellett a 60 éves magyar mester műveinek teljes jegyzékét is közli.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVÍZ

Rövid hírek

A jövő hónapban, máj. 15-én jár le a székesfehérvári színtársulat díjazási pályázat. A főváros 4, egyenként 1000 pengős jutalmat ad az ötletet a fiatal, tehetséges színészek között, így nyújt módot színészi tudásuk és képességeik fejlesztésére. A jutalomdíjban csakis olyan 35. életévüket még be nem töltött színművészek részesülnek, akik az elmúlt színházi évadban Budapest valamelyik nyilvános színpadán önálló szerepet játszottak.

A Filharmoniai Társaság VIII. bérleti hangversenyt ápr. 28-án tartják meg az Operaházban. Ezen a hangversenyen kerül bemutatásra Dohnányi egész estét betöltő új műve, a „Cantus vitae” című szimfonikus kantáta. A hangversenyt maga az illusztris szerző vezényli. A hangversenyt ápr. 30-án d. u. ¼ órák az ifjúság számára megismétlik.

A budapesti színházgázgatók szerda délután megbeszélésre gyűltek össze. A színházi előadások kezdetének időpontjára vonatkozólag kérték kívánnak terjeszteni az illetékes hatóságok elé. A tapasztalat szerint ugyanis a tulokrai kezdés erősen csökkentette a közönség színházlátogatási kedvét. Fél 8, vagy háromnegyed 8 órák szeretnék a színházgázgatók az előadásokat megkezdeni.

Az árvízkarosultak javára fiatal színészek a Zeneakadémián szombaton este ¼ órák előadást rendeznek.

Kéler Taszilo 18-i hangv. elmarad.

Koncert rendezései:

Dohnányi zongoraest 23-án.

Schubert—Chopin-est Z. ¼ 8.

Lengyel Gabriella 24-én

hegedűest Vigadó 8.

Liszt—Hubay-est vez. Krips

25-én Hangv.—Zenekar, közr. Ticharich

Zdenka—Wanda Luzzato.

Brada táncak. matinéja

27-én vasárnap Magyar Színház.

Eyszen Irén—dr. Juch dalest máj. 1.

Vidám apróságok

BARÁTNŐK

A kis színész este az öltözőben dicsekszik a barátnőjének:

— Az én udvarlóm a legkedvesebb fü a világon. Csupa figyelem és előzékenység. Nemsokára születésnapom lesz. Már előre örülök, mert minden születésnapomra gyönyörű könyvet kapok tőle ajándékba.

Mire az angyal kollektáné ártatlan arccal így szól:

— Képzem, milyen szép könyvtárad lehet már...

HUMORISTÁK

Az ifjú humorista anekdotát mesél a törzskönyvtárban. Ajka széles mosolyra húzódik: már előre élvezi a hatást. Mikor végre kiadja a csattanót, egy kollégája megkérdezi:

— Mondd, hol hallottad ezt a viccet?

— Sehol. Én találtam ki.

Mire a kolléga fejesóvalva mondja:

— Érdekes... Akkor sokkal idősebb vagy, mint amennyinek látszol...

AZ ÚJ ZENEMŰ

A zeneműkiadó irodájában az ismert operett-komponista ül a zongoránál és szilajon csapkodja a billentyűket. Legújabb szerzeményeit mutatja be a kiadónak, aki mozdulatlan arccal hallgatja a zongoraszót. Utóljára egy spanyol tangót játszik a zeneszerző s mikor befejezi, a kiadó megzúg:

— Mennyit kér ezért a tangóért?

— Kétszáz pengőt — felel a komponista.

— Kétszáz? — mondja a kiadó epésen.

— Hogy gondolja ezt? Ezért a pénzért már újat is kaphatok!

A tangóharmonika kiváló szakemberei és óriási választék Sternberg hangszer-gyárban, Rákóczi-ut 68.

SPORT

A kölni vereség magyarázata

A Magyar Labdarugó Szövetség miniszteri biztosa megbeszélésre hívta össze a belgrádi és kölni nemzetek közötti válogatott mérkőzések játékosait és vezetőit. A több, mint kétórás megbeszélésen megállapították, hogy a belgrádi mérkőzésnek végeredménye a pillanatnyi erőviszonyoknak megfelelően alakult ki. A kölni mérkőzésre vonatkozólag az a vélemény alakult ki, hogy még a legjobb erőnlétben lévő és a legszerencsésebb összetételű magyar válogatott csapat is alulmaradt volna a küzdelemben a rendkívül eredményesen, gyorsan és leleményesen játszó, lelkiileg és testileg pompásan felkészült és a tiszta WM rendszert tökéletesen játszó német válogatott együttesével szemben.

Utólag lehet kifogásolni a csapat összeállítását, bírálat tárgyává lehet tenni az egyéni teljesítményeket. Olyan sportszerűtlenség, ami súlyosan kifogásolható lenne, nem történt. Annyi bizonyos, hogy a német csapat küzdőképességben és lelkesedésben messze felette állt a magyar együttesnek. Valami baj volt mégis a mérkőzés körül. A szövetség a maga részéről az ügyet befejezettnek tekinti. Tudatában van a hibáknak és hiányoknak és minden igyekeztével arra törekszik, hogy azok kiküszöböltesse.

A magyar mezei futóbajnokság

A magyar atlétika első idej nagy versenye vasárnap lesz. Ekkor rendezi meg a Szövetség Kaposztásmegyeren a mezei futóbajnokságot. Az ifjúságiak 3000 méteres távján Nádas, Villási, Dvornitzky és Verőczy indul eséllyel, a csapatversenyben teljesen nyitott a küzdelem.

A felnőttek két csoportban, két különböző távon szerepelnek. Most másodsorú irát ki a rövid távot négyezer méterre. Ebben vesz részt a kolozsvári Kiss György. A győzelemre esélyes az upesti Hires. A csapatversenyben nagy lesz a küzdelem. Részt vesz benne a Testvérség, a Beszkárt, az UTE és a BBTE.

A UTE és a BBTE. A mezőnyek két km-es távon Kelen és Szilágyi a BBTE legjobbja. Csaplár és Szabó a MAC élűtője. Itt is részt vesz a Testvérség, valamint az egyéni küzdelemben a Beszkárt részéről Esztergomi. Az eddigi jelentések szerint a mezei futóversenynek legalább négyszáz szereplője lesz.

A magyar uszók nemzetiségi utja

A magyar és a német uszósport szövetség hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat az idei nagy események megrendezésére. A német szövetség most levelben igazolta az eddigi megállapodásokat.

A magyar-német uszó- és vízlabdamérkőzés július 19—20-án lesz Münchenben, a nők találkozója a német-holland-dán-magyar mérkőzés keretében augusztus 10-én esedékes Boroszlóban.

A magyar versenyzők a müncheni verseny után tovább utaznak Stockholmba, ahol július 26—27-én lesz a magyar-svéd uszó- és vízlabdamérkőzés.

A Magyar Kupáról folyó minősítő labdarugó mérkőzések május 4-iki harmadik fordulójának sorsolása a következő: Salgótarjáni BTC—Elektromos TE, Kispeszt FC—Gamma FC, Törökvis SE—Gázgyár SE, a Szolnok—Szeged mérkőzés győztese—Tökod. Az előlálók a pályaválasztók s döntetlen esetén a vendégsapat megy tovább.

A Koszoru-szervezet szombat esti női sportbemutatóján husz szebbnél-szebb látványos gyakorlat kerül sorra. Különösen érdekesek a magyar táncok, amelyeket eredeti népi-selemben mutatnak be.

A bécsi labdarugótornát az Admira nyerte meg, amely Bratislava ellen 3:1 és a VfB Stuttgart ellen 5:1 arányban győzött.

A labdarugóbajnokság

Háromhetes szünet után végre újra bajnoki forduló lesz a labdarugásban. A fővárosban csak a Ferencváros szerepel, amelynek ellenfele Salgótarján. A környéken az egyik mérkőzést Ujpesten tartják meg, ahol Ujpestenek a Törökvis ellen fele. Kispesztben lesz a másik mérkőzés, amelyben az Elektromos játszik.

Négy mérkőzés vidéken lesz. Szegeden a Gamma, Szolnokon a csepeli WMFC, Szombathelyen a Beszkárt, végül Tokodon a Diósgyőri MÁVAG a helyi csapat ellenfele. A bajnoki mérkőzések iránt fokozott érdeklődés mutatkozik és nincs különbség a nagycsapatok és a többiek között. Ez érthető is, mert a legizgalmasabb küzdelem a kiesés elkerüléséért folyik.

A Budai HOTIS lövészversenyt csak későbbi időpontban tartják meg.

LÓVERSENY

A csütörtöki ügétőversenyek programja

A háromévesek között Balga és Thekiss hatvan méter előnyt adnak például — Victorának, Udvarbónak. A Csokor-díjban Galiba, Nema és Ezres közl járjuk a nyertő. Az amatőrök versenyében Fekete Bárdot kellene elsősorban megvernie annak a lónak, amelyik nyerni akar. Bob és Doba is eséllyel startol. Különösen az utóbbit, ha Tihanyi kezében is kedvvel ügtené. A IV. futam elmarad. Az V-ben Loge nyertet Zivatar D. előtt. A VI-ban az élől induló Ráó megverheti Uzorást, Mikolt, Dobát. A VII-ben Nina, Quarnero, Biztos az esélyek sorrendje. A VIII-ban a Ficsur—Etre befutó (oda-vissza alapon) a tipünk. A IX-ben Villám és Völta közl járjuk a nyertő. Dama és Médy fia hónapok óta azok egyik győzelmével. A X-ben Cirkádó ellen jó lovak veszik fel a harcot. Erdekes küzdelemre van kilátás. A XI-ben Csokost nehéz lesz megverni, bár Zircz. H. Paló, Előjáró megjavíthatják eddigi rekordjukat. A XII. futam elmarad.

A megyeri telivér-futatlások statisztikája

A kaposztásmegyéri pályán véget ért a nyolc napos tavaszi miting. Négy akadály — hat gály — a zászlók között tehát tíz, a siklon pedig negyvenöt, összesen ötvenöt versenyt bonyolítottak le. Az Urlovasok Szövetkeze által rendezett első négy versenynapon 123, a Pestvidéki Versenyegylet által rendezett második négy versenynapon 122 ló vett részt a versenyekben. Az Urlovasoknál 217, a Pestvidékinél 203, a nyolc versenynapon alatt 420 induló volt. A sikkpályán egy (Fricska), a zászlók között négy (Désakna ketszer, Fék, Aratás), összesen öt bukás volt. Két ló kitért, kilenc megkevese startolt, nyolc állva maradt az indításon. Különösen Drávával, Csahatallannal, Riadóval és Idlerrel volt sok gondja Benson starternek. Happy Boy sem tudott jól startolni.

Az ötvenöt verseny közül a Honvéd-versenytőló loval nagy sikert értek el: tizenkilenc versenyben győztek. A hölgy versenytőló tulajdonosok tíz győzelmet arattak. Az idomárok közül ifj. Gombolai 8, Jeney 7, Csernovits 6, Mraivik 5, Gombolai és Kertész 4—4, Hesp és Nardai 2—2 győztest vezethetett vissza a mázsház elé. További kilenc idomár gondozottja 1—1 versenyt nyert. Vitéz Pintér, gróf Pejacsevich és Issekut idomárok is érdekelve voltak a megyeri versenyeken anélkül, hogy versenyt nyertek volna. Az urlovasok közül Mészáros főhadnagy 4, gróf Széchenyi és Hedry főhadnagyok 2—2 győztest lovagoltak. A „nagy” lovasaink közül csak Kltmscha Albert, Esch György, Gll és Józsa jutott győzelemhez.

Az ötvenöt versenyben mindössze tizenötöt nyert csak a startfavorit. A géppénztár a miting első napján, a Rákosi-díjban, Dobverő várattal győzelmekor fizette a legnagyobb tét (10.326) és befutó (Dobverő—Ringató 10.232) kvótáját. Pandora háromszor, Léhutó, Adisababa, Balga, Hedie is kétszer-kétszer favoritként kaptak ki.

A nyolc napos miting leghűségesebb résztvevője Adisababa volt. Az Oktondi-kanca nyolcszor, tehát valamennyi versenynapon futott anélkül, hogy versenyt nyert volna. Baka és Döre hét alkalommal startoltak. Csaklyás, Dobverő, Gábor és Karani veretlenül szerepeltek, előbbiek három, utóbbit kettő ket versenyt nyert. Az 1939. évi alagi csikóárverésen 14.000 pengőért vett Castor és 10.000 pengőért vett Blizard a most lejátszott nyolc napos kaposztásmegyéri mitingen aratták első győzelmüket. A Csalsot-ivadékok hat, a Dindal és az Oktondi-ivadékok négy-négy versenyt nyertek. Az ötvenöt verseny győztese között csak két külföldön tenyészített telivér (Marchenoir és Dies Irae, előbbi francia, utóbbit cseh származású versenyló) szerepelt. A Kenderesi-ménes szép sikert ért el: Taijun és Tramontana győzelme révén.

Őskeresztény, reprezentáló fiatallemben nagy összeköttetéssel nagyobb gyárnál, vállalatnál elhelyezkedne. „Szorgalmas” jellegre Haasensteint, Dorottya-utca 8. 2050

SZÍNHÁZAK	OPERA (¼, 7)	NEMZETI (3, 7)	VIG (¼, 7)	KAMARA (3, 7)	MADÁCH (3, 7)	VÁROSI (¼, 7)	MAGYAR (¼, 7)	FŐVÁROSI (¼, 7)	ANDRÁSSY (¼, 7)	KAMARA VAR. (H. ¼, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49)
Csütörtök . . .	—	Hol az ig. 7. N. II. 7.	Színház D.	Kaland	Négy asszonyt	Filmm. (¼, 6)	2000 pengős S.	Fityiritty	Ne játssz a szer.	Pesti szímf.
Péntek	Vigánybáró C. 20 (¼, 7)	A fülemile N. I. 8.	Színház L.	Kaland	Négy asszonyt	Filmm. (¼, 6)	2000 pengős T.	Fityiritty	Ne játssz a szer.	Pesti szímf.
Szombat	Tell V. D. (¼, 7)	A fülemile VII. 16.	Színház	Kaland	Négy asszonyt	Tarka est	2000 pengős férfi	Fityiritty	Ne játssz a szer.	Pesti szímf.
Vas. d. u.:	Romeo és Julia	Cyranó (¼, 3)	Színház	Kaland	Négy asszonyt	—	2000 pengős	Fityiritty	Ne játssz a szer.	Pesti szímf.
este:	Faust (¼, 7)	A fülemile I. 6.	Színház T.	Kaland	Négy asszonyt	Marnitz tangóh.	2000 pengős C.	Fityiritty	Ne játssz a szer.	Pesti szímf.

VIG. (¼, 7). Som. d. u.: Színház (G. 8. bérli.) (som. d. u.-i bérli.) — VÁROSI. Vasárnap d. e.: Süt a nap (10). — PESTI. (¼, 7, 9). Naponta: A meztelen igazság. — KOMÉDIA (¼, 7, 9). Naponta: Vigyázat, törékeny! — Csüt., pént.: akcióban. — NEMZETI BÁBSZÍNHÁZ (4, 8). Naponta d. u.: Aranyszőrű bárány. — Naponta este: Toldi. — ROYAL VARIÉTÉ (¼, 8). Naponta: Nemzetközi artista-revü. — Csütörtök, szombat d. u. is.

SZÍNHÁZAK MÜSORA

Nemzeti. Hol az igazság? Borberg Svend 3 f. ját. (Szelezky Z., Pethő, Ungváry) (N. II. 7. bérli.) (7). — VIG. Színház. Maugham—Jerome 3 f. vigj. (Mezey M., Somlay, Benkő) (D. bérlet) (7). — Kamara. Kaland. Márai S. 3 f. színműve (Rajnay, Tökés A., Makay M., Jávör) (7). — Madách. Négy asszonyt szeretek. Bókay J. 3 f. kom. (Bajor G., Uray, Csontos) (7). — Városi. Film-műsor (¼, 6). — Magyar. 2000 pengős férfi. Barabás P. 3 f. vigj. (Bulla E., Simor E., Hajmássy) (S. bérli.) (7). — Fővárosi. Fityiritty. Halász—Buday 3 f. operettje (Honthy H., Kiss M., Latabár) (7). — Andrásy. Ne játssz a szerelemmel. Decoin 3 f.

vigj. (Muráti L., Páger, Vaszary P.) (7).

MOZIK MÜSORA

ATRIUM (T. 153—234). Igy élni jó (¼, 6, ¼, 10; szo., vas., d. ¼, 4-kor is). BELVÁROSI HIRADO. T. 181—244. Honvédségünk a Bácskában. A balkáni háború, stb. Magyar, Ufa, Luce, Fox híradók. D. e. 10-től éjfélig. CASINO. Eskü-ut 1. (T. 382—102). 3-ik hétre prol.: A Manderley-ház asszonya (¼, 5, 7, ¼, 10; szo., v., d. 2-kor is). CITY (Tel. 111—140). 2-ik hétre prol.: Guilliver a törpek országában. — A víz akrobatái (¼, 6, ¼, 8, ¼, 10; szo., v. és d. ¼, 4-kor is). CORSO (Tel. 132—318). Ujhold (¼, 6, ¼, 8, ¼, 10; szo., v., d. ¼, 4-kor is).

DECSI (T. 125—952).

Igy élni jó (¼, 6, ¼, 8, ¼, 10; szo., v., d. 3, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). FORUM (T. 189—707). Egy táj lenese (1, 2, 7, 9; szo., v., d. 3, 5, 7, 9). HIRADO FILMSZÍNHÁZ (T. 222—499). Honvédségünk a Bácskában. A balkáni háború, stb. Magyar, Ufa, Luce, Fox híradók. D. e. 9-től éjfélig. KAMARA (T. 423—901). Hatos fogat (11, 2, 4, 6, 8, 10). Első három mérsekel. PALACE (T. 221—222). Dankó Pista. — Kolumbusz Kristóf (Rajzl.) (11, 2, 4, 6, 8, 10). Első három mérsekel. RÁDIUS (T. 122—098). 4-ik hétre prol. Közbelep a feleségem (¼, 6, ¼, 8, ¼, 10; szo., v., d. ¼, 4-kor is).

OLCSÓ JEGYAKCIÓK

A hétvégi előadások

közül kiemelkedik az Operaházban vasárnap délután a „Romeo és Julia”, a „Fából faragott királyfi” és a „Csárdajelenet”, este pedig a „Faust” előadása. Telt házak szórakoztatnak állandóan a Magyar Színház, a Fővárosi Operettszínház, az Andrásy Színház vidám darabjainál, amelyek sorozatosan szerepelnek kedvezményes akciókban. Nagy sikert arat a két kis színház, a Kamara Variété és a Komédia mulatós mősora is.

Jegyzárás: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1—122—34—33). — Erzsébet-körút 1. (Tel. 225—686). — Apponyi-tér 5. (Tel. 1—833—99). — Kristina-körút 133. (Tel. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel. 2—695—95). — Margit-körút 6. (Tel. 1—820—25).

ROYAL APOLLO (T. 222—002).

2-ik hétre prol. Gulliver (5, 7, 9; szo., v., d. ¼, ¼, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). SCALA (T. 114—411). Balkezes angyal (¼, 6, ¼, 8, ¼, 10; szo., v., d. 3-kor is). URANIA (T. 146—046). Kora Terry (Rökk M. revüfilme) Hétk. 5, ¼, 8, ¼, 10; szo., v., d. ¼, 3-kor is). MASODHETES MOZIK. Admiral. Eladó birtok (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Alkotás. A notredamei toronyőr (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Astra. Szeressük egymást (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Belvárosi. Eladó birtok (4, 6, 8, 10). Budai Apolló. Szeressük egymást (¼, 5, ¼, 7, 9). Capitol. 3-ik hétre prol. All-pang (11, ¼, 2, ¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Corvin. Fran-

ken, ¼, 10). Elt. A szerelem nem szegény (4, 6, 8, 10). Gloria. Eladó birtok (¼, 5, ¼, 7, 9). Homeos. Prol. Oz, a csodák csodája (¼, 5, 7, ¼, 10). Ipoly. Pekingi lány (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). József-városi. Az eladó birtok (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Lloyd. Balalajka (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Odeon. Az eladó birtok (¼, 5, ¼, 7, ¼, 10). Orient. Stan és Pan, Zoro és Huru, Popey, Mikl éger (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Otthon. Nem gyerekjáték (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Rialto. 3, 5, ¼, 8, ¼, 10). Simpson. Szerelmek és vőpád (¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Tiszti Kaszinó. Ápr. 17-én: Anna három apja. 20-án: Szerelmek és vőpád. 22-én: Bécsi vig asszonyok (¼, 5, ¼, 7, 9). Tivoli. Stan és

Pan, Zoro és Huru, Popey, Mikl éger (11, ¼, 2, ¼, 4, ¼, 6, ¼, 8, ¼, 10). Turán. Eladó birtok (11, ¼, 2, 4, 6, 8, 10). RADIO MÜSORA. Budapest I. csütörtöki műsora. 6.40 Ebr., torna. 7 Hír. éternd. hangl. 10 Hír. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Víg. 12 Himnusz. 12.10 Csillagzene. 12.40 Hír. 1.20 Időj., vizállás. 1.30 Szalonzene. 2.30 Hír. 2.45 Műsorism. 3 Ár. árak. 3.20 Hangl. 4.15 Ruszin hallgatónak. 4.45 Időj., Hír. 5 Hír szlov. és rusz. ny. 5.15 Zongora. 5.45 Gazdáknek. 6.15 Táncl. 6.45 A budapesti Nemzetközi Vásár. Szendy Károly előad. 7 Hír. 7.40, ném. és rom. ny. 7.20 Csillagzene. 8 Respighi hangv. 8.50 Az Ország. Légyd. Parancsnokság közle-ménye. 9.40 Hír. 10.10 Melles-zenekar. 11 Hír idegen ny. 11.30 Jazz. 12 Hír.

Ingatlan
Birtok-Telek

Vennek Bpesttől 40 km körzetben Duna mentén 2-3 kat. hold termoföldet épülettel vagy anélkül. „Készpénz 13500” jellegű. Blocknerhez. Városház-u. 57110

180 hold 30 szőlővel, modern pincével a épületekkel 112 ezer. 62 hold 3 szobás urilakkal, gazd. épületekkel 62 ezer. Enesseyne, Sándor-utca 32. 37196

26 hold földem Pest m. győgykezelésre „Kényszerből 10.500 k. 75123” jellegű földadópia.

Zuglóban, közvilágított villamos megálló mellett közműves telkek eladó. Tel.: 297-522. Vezér-utca 143. avagy telepen: Vezér-u. 116.

Hidegkúti-uton 568 öles közműves villatelek eladó fizetési feltételekkel. Tel.: 185-790. 37378

Zsigmond-térnél, főútvonalon, 200 öles, nagyadoménos telek, 27 méter front, 85.000-ért. Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12, 426-569.

300 öf Nemzetitől 2 percre, megosztható 450 ezer Enesseyne, Sándor-u. 32

Thököly-ut mellett, a Gyertyán-utcaiban 300 öf öles bérvilletelek eladó. Szörger Istvánné, Kresz Géza-u. 27. sz. 5. ajtó.

Visegrádi-utcaiban, épülő hídánál hármas bérházak, telkek nagy beépítettséggel. Gräfer, 316-513. délelőtt. 57144

Érd, Ikkamajorban magastal 200 öf öf telk masszív 1 szobás házval eladó. Elemér-u. 3. 113. 9-11-ig. 69673

Horthy-körtérnél azonnal beépíthető (5 em.) 2 telek 28 és 6 öf fronttal csak két napig 85.000-ért eladó. Gurszky ingatlan-iroda. Tel.: 129-609.

Saroktelek Dobosfal-utcaiban, Németvölgy-utcaiban, 330 négyzetöf, ikervilla építhető, 22.000 pengőért eladó. Bővebbet: 115-971. 466229

Ház helyi parcellázás a budai oldali legeszebb helyén. Autóbusz megálló. Gondoljon a saját otthonára nyári weekendre. Vegyen telket ötvenes kamatmentes törlesztésre. 200-300 pengő lefizetése után birtokba lép, építhet. Megszabadul lakbérigényeitől. Központi iroda Kispest, Szt Imre hg-ut 92. Telefon: 148864. 7415

Zugligr legeszebb helyen 770 öles saroktelek, gyümölcsös, villamoshoz közel eladó. Tulajdonos telefonja 9-11-ig 493-322. 57134

Sashegyen 350 öf déli felirésű közm. telek termő gyüm.-fával 28.000. 59-es végállomásonál 280 öf emeletes villa körzetben 21.000. Németvölgy-utca-nál 300 ölesek, közm. keleti felirésű gyönyörű telkek eladók. Császár. T. 143-270.

Bérház — Gyár

Adoménos ház 10 szobás szállóval exponált helyen sűrűsben eladó. Tökebefektetésre is alkalmas 35.000 P. Ugynekkor díjazom. T. 149-360.

Sürgős! Komoly eladás! Thököly-ut 5 lakások kis bérház, 2 szobás, összkomfort. Lakás beépíthető. 35.000 P. Thököly-ut 10. 12-2. Telefon: 422-773. 37206

Tízrezt jövedelmű üdülőházam 70.000 eladó, 15.000 amortizáció átvethető. Tel.: 165-790.

Bérház

Pesterzsébet, Baross-u. 98. 294 négyzetöf 2950 bér. P. 28.000. Érdeklődni tulajdonosnál hétköznap délelőtt 181-747. 57113

Budai 4 em. bérház 60.000 P jövedelemmel, 1 és 2 sz. komfort. lakásokkal, 550.000-ért eladó, felvétel átvethető, átirásmentes. Nagy Gáborné, Rákosszentmihály, Rákosi-ut 88. T. 208-633. 37200

Adoménos bérház

67-es villamos végállomásánál 2x2 komfort, 2x1 üzemeltet, tiszta 1% hozammal 24.000-ért eladó. Zala György, Rákospalota, Zápolya-u. 34. Telefon: 294-424. 7406

Olaszfalánál IV. em. nadom. luxus bérház 20.000 bér. 260.000. 227-940

Bérház 16 lakással, 310 öfön, Zuglóban, 34.000 P-ért eladó. T. 319-395.

12.000 jöv. adom. bérház 1/2-ada sűrű. eladó. Prohászka. T. 133-806. 37197

Bérházrész József-körtérnél, gyönyörű ház 1/2-része 50.000. Másik 30.000. Budán 3 em. 1/2-a 70.000. Részházak alk. árban. Állam. Császár. 143-270.

Pestszenterzsébeten kis bérház 200 P havi jövedelemmel sűrűsben eladó. Nagy Gáborné, Rákosszentmihály, Rákosi-ut 88. T. 208-633. 37198

Öröklakások

XI., Lenke-térnél

1-es autobus végállomásánál, a Bocskay-uton, előkelő villanegyedben épülő „Hunyadi-udvar” társasházunkban 1, 2, 3 szobás lakások, közm. víz, gáz, közvilágítás, szellőztetés, szanitár-berendezés, fűtés, csatornázás, fűtőtestek, cserépkályhák, Terv. felvilágosítás az építési irodában: XI., Lágymányosi-u. 15. Tel.: 468-369 és 268-002.

1-2 szobás hallos és garson öröklakások

II. Margit-körút 59

II. Károly-utca 33

III. Árpád fejedelem-utca 50

XII. Margit-ut 7

XII. Jágeló-ut 70

alatt

eladók.

Leköthetők: V., Klotild-utca 12/c. I. 1. Telefon: 124-758.

Olaszfalánál

mágnásnegyedben épülő harmadik társasvillában 2-3-4 szobás hallos, kertes gyönyörű villa-öröklakások eladók külön tkvi tulajdon. Nagy erkélyek, télikert, márvány lépcsőház, szökőkút. Közp. fűtés és melegvíz. Tulajdonos: Paszari-ut 3. I. 1. Telefon: 356-384.

Jármi

Tátra kéthengeres minden elfogadható árért eladó. Vilmos császár-ut 4. házifüvelő. 57037

Fiat Balilla kiskocsit jövedelműnek. Tel.: 13-74-95. Futó-utca 5.

Ruházat

Csizmák eladó nyegvenkes, alig használt. Terez-körút harmadik, földszint 9. Déltűn. 82095

Használt férfi-egyenruhákért

SZENZÁCIÓS árak

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Használt ruhákért

Büfé, söntés, nagyüzem

Üzem eladó. Effermann Iroda, Rákóczi-ut 53. Vendéglőház, adoménos, Pesten, berendezéssel, joggal, 48.000-ért eladó. Prohászka, Mária-utca 22. 37193

Jól menő termelői bormérés család okok miatt sürgősen átadó. II. Török-u. 8. sz.

Nagyforgalmú söntés vendéglő sűrűsben eladó családi ok miatt. Csányne, Nagyfuvaros-u. 16. Söntés. 21793

Üzlettrész cipőüzletben. Budapest legforgalmasabb helyén, kirakattal alberletbe kiadó. „Azonnal 7404” jellegű fők.

Szikvizgyár Nagyváradon eladó. „Nagyobb üzem 7395” jellegű fők.

Jómenetű, nagyjövendű, jogfolytonos kocsmák lakással, alacsony lakbérrel 10.000 P-ért belterületen május 1-re berendezve átadó. Thököly-ut 10. I. 12-a. 37205

Práter-utcai gyönyörű sarok üzlet, belőle nyíló pincéraktárral elcserelem egy kisebb bér. Barmire alkalmas „Fűszerem kívül 21788” Erzsébet-krti földadópia.

Cukorkabolt árúval, berendezéssel forgalmas helyen 2500-ért azonnal átadó. Express, Erzsébet-körút 16. T. 422-156.

Bevezetett cukros-gyümölcsbolti forgalmas helyen olcsó házbérrel eladó. Cím fők. 21782

Pékfiók üzletet átadó engedéllyel azonnal eladom vagy kaulós vezető keresek. Bővebbet VIII., Sándor-u. 34.

Egyéb adás-vétel

Irógépet olcsón béreket Kolesáné. Tel. 121-374.

TRIUMPH

Irógépek magyarországi vezérképviselete. Díjlatlan bemutatás. Edes és Decsy, Bp., Akácfa-u. 13. Telefon: 222-624.

VARRÓGÉP, kerékpár, gyermekkosci

nagy választékban. Használt varrógépet magas árat fizetek. — Gépkecszenés. Bachrach, Dohány-utca 68. Telefon: 222-687.

Elektromotorok, Transzfórmátorok új és használt kivitelben, előnyös árban kaphatók. Kőlcsony. Sugár Árpád, Terezt-krt 19. T. 115-416.

Egy husz és egy harminc négyzetméter területű felstabil vagy álló gőzkazán vannak. „Gőzfűtés 46621” jel. fők.

ARANYAT, ÉKSZERT

veszek. Taub, Thököly-ut 18. Telefon: 224-166.

Brilliansékszert, aranyat ezüstöt legdrágábban veszek. Singer, Egyetem-utca 11. 53897

Brilliansékszert vesz

KLEINBERGER ékszerész 10. Váci-utca. 63 éve fennálló cég. (Bejárta a kapu alatt is)

Vásároljon üzleti könyvet. Havas, Vilmos császár-ut 76. T. 125-700.

Lakásfelosztás miatt burorok, csillár, porcellánok, képek privátan eladó. VII., Sip-utca 7. I. 5. 9-11 és 3-5-ig.

Benzin kimerő automata szivattyú eladó. „Prima 46602” jellegű fők.

Irógépet, fényképezőgépet és ingoságot sok pénzt kap. „Realitás”. Andrassy-ut 52. I. 6. 113-881. 82097

Most termelt 10.000 drb nyírlarud 10-14 mm. vastag, 4 m. hosszban és circa 50 vagon nyírlarud kapható. Érdeklődés: „Rakietermelő 46641” Vilmos császár-ut földadópia.

40 drb fiatal angora bak eladó. Ritter Gergely, Budaörs, Gróf Apponyi-utca 47. 37191

Sírkő, szürke szilárd gránit obeliszk eladó. Érdeklődni lehet: Semmelweis-u. 8. II. e. 1. Telefon: 187297. 19008

Orion Szuper zene-szekrénytel több kerékpár eladó. Bajor, Ujpest, Deák-u. 104. 69881

Elektrolux porszívógép 60 literes 55 P eladó Olaszfalánál. I. II. 3.

Mozi és színház részére párnázott csapó székek vas-erős 1000 drb. a 9 P. eladó. D. e. Hársfa-ut 27. I. 15. 37203

BÉRL-ELLÁT.

Lakás

Budapesti Lakásokért összes kiadó lakásokat nyilvántartja. Alapítási éve: 1906. Muzeumbörút 5. 69050

3 szobás összkomf. utcai I. em. lépcsőházi bejárattal Ferenc-körut. némi burorral május 1-re átadó. „Régi házbor 37188” Erzsébet-krti fők.

Szent István-parknál

V., Ipoly-u. 1-a. új házban, I. em. 3., Dunánál mező egy szobás garsonlakás központi fűtéssel, melegvízzel, május 1-re kiadó. Tulajdonos: V., Hollán-u. 33. sz. 4.

Andrassy-ut 4 szob. hal. lak. V-ra átadó. 114-295.

LAKÁSOK

Köröndnél 2 sz. komf. 75. U. o. 1 sz. garson 70. Vigzinházánál 4 sz. alkov. összk. 125. U. o. 2 sz. összk. 96. U. o. 1 sz. összk. 105+10%. Déli-vasutnál 2 sz. komf. 75. Fasorban 1 sz. luxus garson 85+25% Nemzetinél 1 sz. garson 950+10%. Vácán 2-3 sz. luxus lakások 900-1200. Pestújhegyen 2-3 sz. villalakások 60-70. Zuglóban 2 sz. összk. villa 90. Németvölgy-utnál 2 sz. hall összk. 1700. Ezenkívül lakások bármelyre.

RAPIDNÁL

Mozsár-utca 4. Telefon: 128-947. 57123

Kiadó máj. 1-re egy szobás, fürdőszobás, összkomfortos lakás. Csaba-u. villában régi bérlet gyümölcskertesszel, alic a kertét kifogástalanul gondozná. Tel.: 119-077. 37393

Lakások Pesten, Budán, villabérletek, garsonok állandóan kaphatók. Alapítási éve: 1906. Miksa-u. 9. Telefon: 42-46-43. 37209

4 szobás és garson stb. állandó lakásokkal jobb köröknél. Terezt-körút 37. I. 5. Tel.: 120-001.

Családiház bérbeadó máj. 1-re Pestszenterzsébeten, Erzsébet-telep, Ond-u. 31. 2 szob. hall, fürdőszoba, W. C. konyha, kamra. Érdeklődés: helyszínen. 57090

Daróczi-ut 32. májusi beköltözésű 3 szobás, nagy erkélyes lakás, melegvízzel, kiadó. T. 315-083.

Aisgödön egy kertes ház buror és mindenféle edény használati kiadó nyári vagy évi lakásnak. Bpest, Szt. Domonkos-u. 9. sz. I. 1. Telefon: 427-760. 21792

2 sz. összk.

Lipótvárosban máj. 1-re havi 96. T.: 128-947.

Egy szobás garson lakás közp. fűt. mel. víz, elekt. but. alb. kiadó Belv. Telefon: 181-153. 7417

Horthy Miklós-körtérnél üresen álló háromszobás lakás melegvízzel átadó. Reggel 9-ig, este 9-10: 316-532. 46633

4 szobás, kertes urf. villa hűvös völgyi végállomásánál azonnal beköltözhető éves lakásnak kiadó. Tel. 118-032. (8-10-ig). 57142

Lakások

1 sz. konyha Teleki-térnél 35. Rpatolán 30. U. o. 1/2 komf. 40. Komfortosak: Stefánia 100. Hallos, cselédcs. körtérnél, mviz 140. Németvölgy-utnál 1600+25%. 2 szobások: Puhelyen balkonos 45. Gödöllőn 150 öf gyüm. 50. Komfortosak: Thököly-utnál 1100. U. o. hallos 1700. Bajza-u. hallos-loggiás, fűt. mviz 2600+25%. — Margit-körutnál mvizes 1960+10%.

3 szobások: Mátyásföldön 80. Perzseben önálló villa 1100. Rpatolán gyümölcsös 1320. Bodó kávéháznál 1450.

Luxuslakások, villabérletek nagy választékban

Díjlatlanul

kiadom főbérletet, költséget megtérítendő, ha kiadó-átadó lakását nálunk bejelent. Lakásokkat autóm mutatjuk be.

CENTRUM

Rákóczi-ut 86. T. 224-111.

Budán 2 sz. összk. tel. szépen berendezve azonnal kiadó. T.: 116-468.

Lakások: Baross-u.-nál 2 sz. összk. 70. Ujlipót-városban 2 sz. komf. 95. Ludovikánál 1 sz. félkomfortos 45. Csörös-u.-nál 1 sz. garson 90+10%+12% Zugló elején 1 sz. hall, összk. 110. más. szik 145+10%. Csány-ut 17. f. 5. tel.: 498-745.

Horthy Miklós-ut 123 sz. új bérpalotában kétszobás és garsonlakások, melegvíz használati májusra kiadók. Felvilágosítás hétköznap: 45-68-26. 21785

2 szob. hall, összkomf. 1-re, Amerikai-, Thököly-ut sarkán, gyermekteleknek kiadó. D. u. 188-639. 57151

Zugló kertvárosban villa 4 szob. komf. terasz, kert, V. 1-re kiadó. Népszinház-u. 55. Kanyó. 37208

1-2 szobás üres lakrész olcsón, üzletre 40-ért. Kresz Géza 16. III. 4. 69050

Három szob. komf. lakás májusra bérbeadó Kispesten, Széchenyi-u. 27. Havi 120 P. Dr. Kősz. Nagykovács. 60655

1 sz. komf. garson, 1-re, Amerikai-, Thököly-ut sarkán, gyermekteleknek kiadó. D. u. 188-639. 57151

Zugló kertvárosban villa 4 szob. komf. terasz, kert, V. 1-re kiadó. Népszinház-u. 55. Kanyó. 37208

1-2 szobás üres lakrész olcsón, üzletre 40-ért. Kresz Géza 16. III. 4. 69050

Három szob. komf. lakás májusra bérbeadó Kispesten, Széchenyi-u. 27. Havi 120 P. Dr. Kősz. Nagykovács. 60655

1 sz. komf. garson, 1-re, Amerikai-, Thököly-ut sarkán, gyermekteleknek kiadó. D. u. 188-639. 57151

Zugló kertvárosban villa 4 szob. komf. terasz, kert, V. 1-re kiadó. Népszinház-u. 55. Kanyó. 37208

1-2 szobás üres lakrész olcsón, üzletre 40-ért. Kresz Géza 16. III. 4. 69050

Három szob. komf. lakás májusra bérbeadó Kispesten, Széchenyi-u. 27. Havi 120 P. Dr. Kősz. Nagykovács. 60655

1 sz. komf. garson, 1-re, Amerikai-, Thököly-ut sarkán, gyermekteleknek kiadó. D. u. 188-639. 57151

Zugló kertvárosban villa 4 szob. komf. terasz, kert, V. 1-re kiadó. Népszinház-u. 55. Kanyó. 37208

Pénzt

kap vissza ügyfelemtől festerít, költőzködésért, ha kiadó, átadó

Lakását

bejelent.

Díjlatlanul

Kiadjuk. Nagy lakás-választék bármikor, bárhol.

EXPRESS

Erzsébet-körút 16. sz. I. Telefon: 422-156.

Díjlatlanul kiadom lakását Fesztől, költőzködésével, 34 éve fennálló Budapesti Lakásokért, Muzeumbörút 5.

Lakást keresek bárhol, bejelentőt díjaz, költséget térít 142-682. 37166

Keresek 3 vagy 2 szobás lakást, fizetek költséget, címközlést, házbert tész szerint előre. Kélcsony nyujtok. „Sürgős 19617” kiadó.

LAKÁS

két szoba hallos, modern, mielőbbi beköltözésre

kerestetik

Belvárosban, városligeti villarövidben vagy Budán. Közzétett díjaztatik. Tel. 180-411. 57146

Szoba-konyhás lakást akarhol vagy egy nagy szobát keresek. Hollikné, Csengeri-u. 57. II. 17

Keresek kétszobás lakást Horthy-körtér környékén. Tel.: 155-851.

Lakást keresek

bérházban, villában. — Minden költséget térít. Bejelentőt magasan díjazok. RAPID, Mozsár-ut 4. Tel.: 128-947.

Bérelme nyugdíjas kisbér házat. „Baromfi-tartás